

LETNO POROČILO KNJIŽNICE JOSIPA VOŠNJAKA SLOVENSKA BISTRICA ZA LETO 2018

Slovenska Bistrica, februar 2019

KAZALO.....	2
A. POSLOVNO POROČILO	3
1. UVOD	3
1.1 KRATKA ZGODOVINA RAZVOJA KNJIŽNICE	3
1.2 DEJAVNOST ZAVODA	4
1.3 KNJIŽNIČNA MREŽA	6
1.4 ZAKONSKE PODLAGE ZA IZVAJANJE DEJAVNOSTI JAVNE SLUŽBE	6
1.5 CILJI KNJIŽNICE JOSIPA VOŠNJAKA SLOVENSKA BISTRICA	7
2. POSLOVNO POROČILO	9
2.1 NOTRANJA ORGANIZACIJA DELA	9
2.1.1 Nabava in obdelava knjižničnega gradiva	9
2.1.2 Izposoja in vračanje gradiva	9
2.1.3 Domožnanstvo	10
2.2 PROMOCIJA KNJIŽNICE	13
2.3 V SODELOVANJU JE MOČ – SODELOVANJE Z DRUGIMI INSTITUCIJAMI	15
2.4 NAŠI PROJEKTI IN AKCIJE	19
2.5 ZAPOSLENI – SRCE KNJIŽNICE	21
2.6 STROKOVNO IZOBRAŽEVANJE ZAPOSLENIH	22
2.7 KNJIŽNIČNA ZBIRKA	23
2.7.1 Nabava knjižničnega gradiva	24
2.7.2 Nakup knjižničnega gradiva	25
2.7.3 Prirast knjižničnega gradiva	26
2.8 OBDELAVA GRADIVA IN UREJANJE KNJIŽNIČNE ZBIRKE	28
2.9 ODPIS KNJIŽNIČNEGA GRADIVA	28
2.10 ČLANI KNJIŽNICE	29
2.11 OBISK V KNJIŽNICI	30
2.12 IZPOSOJA GRADIVA	31
2.12.1 Izposoja gradiva po kategorijah članov	31
2.12.2 Izposoja gradiva po vrstah gradiva	31
2.12.3 Izposoja e-knjig	31
2.13 UPORABA KNJIGOMATA	32
2.14 PREGLED PRIREDITEV IN DOGODKOV V KNJIŽNICI	32
2.15 PROSTOR IN OPREMA	35
2.16 OBRATOVALNI ČAS	36
2.17 DELO ORGANOV KNJIŽNICE	36
3. POVZETEK IN ZAKLJUČEK	37
B. RAČUNOVODSKO POROČILO.....	39
1. BILANCA STANJA	40
1.1 POJASNILA K BILANCI STANJA.....	41
2. IZKAZ PRIHODKOV IN ODHODKOV	45
2.2 POJASNILA K IZKAZU PRIHODKOV IN ODHODKOV ZA LETO 2018	47
2.3 POJASNILA K IZKAZU PRIHODKOV IN ODHODKOV PO VRSTAH DEJAVNOSTI	53
2.4 POJASNILA K IZKAZU PRIHODKOV IN ODHODKOV DOLOČENIH UPORABNIKOV PO NAČELU DENARNEGA TOKA ZA LETO 2018.....	54
2.5. POJASNILA K IZKAZU RAČUNA FINANČNIH TERJATEV IN NALOŽB DOLOČENIH UPORABNIKOV	54
2.6 POJASNILA K IZKAZU RAČUNA FINANCIRANJA DOLOČENIH UPORABNIKOV	55
3. DAVEK OD DOHODKA PRAVNIH OSEB ZA LETO 2018.....	55
C. IZJAVA O OCENI NOTRANJEGA NADZORA JAVNIH FINANC	56

A. POSLOVNO POROČILO

1. UVOD

Letno poročilo Knjižnice Josipa Vošnjaka Slovenska Bistrica (KJV) je sestavljeno v skladu z 21. členom Zakona o računovodstvu iz:

- **poslovnega poročila** in
- **računovodskega poročila**, ki je sestavljeno iz računovodskih izkazov (bilance stanja, izkaza prihodkov in odhodkov) in pojasnil k izkazom.

Letno poročilo KJV za leto 2018 daje vpogled v podatke o opravljenem delu zavoda v minulem letu. Prinaša podatke o sestavi knjižnične zbirke, prirastu in izposoji gradiva, obisku in članih knjižnice. Pojasnjuje prizadevanje knjižnice za uspešno opravljanje njene primarne dejavnosti in njeno vlogo pri popularizaciji, spodbujanju in širjenju bralne kulture. V poročilu najdemo podatke o izobraževanju uporabnikov, izobraževanju delavcev knjižnice ter o prireditvah in drugih dogodkih v knjižnici.

Pojasnjuje tudi vpetost knjižnice v lokalno okolje in v proces vseživljenjskega učenja. Je odraz zastavljenega poslovnega načrta, zato v določenih delih komentira uspešnost načrtovanega. Ker pa ocena poslovanja temelji tudi na primerjavi rezultatov prejšnjih let, primerja uspešnost poslovanja v nekaterih najpomembnejših segmentih poslovanja.

Dosežene rezultate vrednoti s postavljenimi normativi v Pravilniku o izpolnjevanju pogojev za opravljanje knjižnične dejavnosti kot javne službe. Letno poročilo knjižnice je pripravljeno na podlagi podatkov, ki so jih pripravili strokovni delavci z direktorico zavoda in računovodska služba, ter izpisov statistik v programski opremi COBISS.

1.1 KRATKA ZGODOVINA RAZVOJA KNJIŽNICE

Knjižničarstvo v Slovenski Bistrici ima bogato tradicijo. Prve korenine so vzklile v letu **1858**, ko je zavedni farni kaplan Matevž Vrečko ustanovil prvo **farno knjižnico**. Z začetki knjižničarstva sta močno povezani imeni **Josipa Vošnjaka in Lovra Stepišnika**, ki sta leta **1863 ustanovila knjižnico Slovenska bukvarnica in Bralno društvo pod Pohorjem**. Hotela sta izobraziti čimveč preprostih kmetov in jih spodbuditi k branju slovenskih knjig. Te je Lovro Stepišnik s košem prenašal po Pohorju od hiše do hiše in s tem je priznan kot prvi potujoči knjižničar.

Današnja knjižnica je **od leta 1908 poimenovana po narodnem buditelju in slovenskem rodoljubu dr. Josipu Vošnjaku**, ki je z ustanovitvijo čitalnice leta 1868 odigral pomembno vlogo pri ozaveščanju in izobraževanju ljudi.

Po vojni, 11. februarja 1946, je bila ustanovljena **Ljudska knjižnica Slovenska Bistrica**, ki je imela prostore nad kinodvorano v stavbi hranilnice. Od tod se je preselila na Trg svobode 16, ko je bila **8. februarja 1965 ustanovljena Matična knjižnica občine Slovenska Bistrica**. Tukaj je skozi 40-letno obdobje opravljala svoje poslanstvo vse do 8. marca 2004, ko se je knjižnica začasno preselila nazaj v stavbo nekdanje hranilnice na Kolodvorski ulici 8. Začela se je težko pričakovana obnova zgradbe knjižnice na Trgu

svobode 16, saj so bili prostori zelo utesnjeni in pogoji delovanja omejeni. Knjižnica je s svojo pestro ponudbo knjižničnega gradiva, informacijske tehnologije in bogato prireditveno dejavnostjo pridobila širok krog uporabnikov. Obnova je trajala dve leti, vse do 8. februarja 2006, ko so se odprla vrata obnovljene knjižnice, čeprav s staro opremo. Uradno otvoritev knjižnice z novo opremo smo izvedli **9. marca 2007**.

Tako je sedanja knjižnica povezana s preteklostjo in zaključen je krog selitve knjižnice, saj je matična knjižnica ob ustanovitvi leta 1965 prav tako selila knjige s pomočjo učencev iz stare knjižnice na Kolodvorski ulici 8 v novo knjižnico na Trgu svobode 16.

Knjižnica je zasijala v novi podobi v spomeniško zaščiteni stavbi s svojo zgodovino in dušo, ki daje bistriški knjižnici prijazen pečat domačnosti, da se uporabniki v njej počutijo prijetno in sproščeno.

(iz Zbornika občine Slovenska Bistrica III; avtorica prispevka: Anica Korošec)

Osebna izkaznica KJV

Naziv: Knjižnica Josipa Vošnjaka Slovenska Bistrica

Sedež: Trg svobode 16, 2310 Slovenska Bistrica

Matična številka: 5052939000

Davčna številka: 38720671

Telefonske številke:

02 805 51 00 (informacije), 02 805 51 08 (izposoja), 02 805 51 06 (Pionirska knjižnica), 02 805 51 11 (oddelek za nabavo gradiva), 02 805 51 10 (oddelek za domoznanstvo), 02 805 51 02 (tajništvo), 02 805 51 05 (računovodstvo) in 02 805 51 03 (direktorica).

e-naslov: info@kjb.si

Spletni naslov: www.kjb.si

Dosedanji ravnatelji oziroma direktorji knjižnice

Miljutin Arko, od 1965 do 1977;

Kristina Šega, od 1978 do 1987;

Metka Pristovnik, od 1988 do 28. februarja 1997;

Anica korošec, od 1. marca 1997 do 16. aprila 2012 ter

Patricija Breznikar, od 17. aprila 2012.

1.2 DEJAVNOST ZAVODA

Knjižnica Josipa Vošnjaka Slovenska Bistrica je osrednja splošna knjižnica za občine Slovenska Bistrica, Oplotnica, Poljčane in Makole. Namenjena je izobraževanju, informiranju, kulturni razgledanosti in razvedrilu občanov. Po velikosti območja delovanja ter številu prebivalcev spada v III. tip splošne knjižnice (od 20.000 do 50.000 prebivalcev). **Svoje poslanstvo je v letu 2018 opravljala za 36.077 prebivalcev** (statist. podatki na dan 1. 7. 2018) **kot potencialnih uporabnikov knjižnice in knjižničnih storitev**. Člani in uporabniki knjižnice prihajajo tudi iz drugih okoliških občin, preko vstopanja s svetovnega spleta na domačo stran knjižnice in modula COBISS/OPAC v lokalno bazo, pa tudi mnogo širše, saj navedene aplikacije ponujajo informacije o delovanju in zalogi knjižnice vsej zainteresirani javnosti v Sloveniji in drugod po svetu.

Število prebivalcev v vseh občinah ustanoviteljicah Knjižnice Josipa Vošnjaka v zadnjih letih narašča. Knjižnična dejavnost je ena izmed najstarejših organiziranih kulturnih oziroma informacijskih dejavnosti tako na Slovenskem kot tudi na področju med Pohorjem in Halozami, kjer **v različnih oblikah deluje že od leta 1858**.

Knjižnica Josipa Vošnjaka Slovenska Bistrica opravlja javno službo knjižnične dejavnosti na območju občin Slovenska Bistrica, Oplotnica, Poljčane in Makole za skupaj 36.077 prebivalcev.

Tabela 1: Število prebivalcev po občinah (na dan 1. 7. 2018)

Občina	Število prebivalcev	Delež
Slovenska Bistrica	25.552	70,83 %
Oplotnica	4.123	11,43 %
Poljčane	4.389	12,17 %
Makole	2.013	5,57 %
SKUPAJ	36.077	100,00 %

Knjižnica v okviru knjižnične javne službe izvaja naslednje dejavnosti:

- zbira, obdeluje, hrani in posreduje knjižnično gradivo,
- zagotavlja dostop do knjižničnega gradiva in elektronskih publikacij,
- izdeluje knjižnične kataloge, podatkovne zbirke in druge informacijske vire,
- posreduje bibliografske in informacijske proizvode in storitve,
- sodeluje v medknjižnični izposoji in posredovanju informacij,
- pridobiva in izobražuje uporabnike,
- skrbi za informacijsko opismenjevanje uporabnikov,
- varuje knjižnično gradivo, ki je kulturni spomenik,
- opravlja drugo bibliotekarsko, dokumentacijsko in informacijsko delo,
- zagotavlja storitve za prebivalce s posebnimi potrebami,
- sodeluje v vseživljenjskem izobraževanju,
- zbira, obdeluje, varuje in posreduje domoznansko gradivo,
- zagotavlja dostopnost in uporabo gradiv javnih oblasti, ki so splošno dostopna na elektronskih medijih,
- organizira posebne oblike dejavnosti za otroke, mladino in odrasle, ki so namenjene spodbujanju bralne kulture,
- organizira posebne oblike dejavnosti za otroke, mladino in odrasle s posebnimi potrebami,
- organizira kulturne prireditve, ki so povezane s knjižnično dejavnostjo.

Za opravljanje svoje dejavnosti zavod pridobiva sredstva iz proračunov občine ustanoviteljice in občin soustanoviteljic ter na podlagi prijav na različne razpise Ministrstva za kulturo. Poleg tega lahko pridobiva sredstva iz nejavnih virov:

- s članarinami in zamudninami,
- s prodajo rabljenega knjižničnega gradiva,
- z odškodninami zavarovalnice, najemninami in iz drugih zakonitih virov.

Sredstva za izvajanje javne službe, ki jih zagotavljajo ustanoviteljice iz proračuna, pokrivajo finančna sredstva za plače, za materialne stroške, za nakup knjižničnega gradiva ter za nakup in vzdrževanje prostorov in opreme.

1.3 KNJIŽNIČNA MREŽA

V sestavo javnega zavoda Knjižnice Josipa Vošnjaka Slovenska Bistrica sodijo krajevne knjižnice:

- Knjižnica Kebelj, Kebelj 26A, Oplotnica,
- Knjižnica Makole, Makole 24, Makole,
- Knjižnica Oplotnica, Prešernova cesta 29, Oplotnica,
- Knjižnica Poljčane, Dravinjska cesta 26, Poljčane,
- Knjižnica Pragersko, Ul. Karla Paja 10, Pragersko,
- Knjižnica Tinje, Veliko Tinje 29, Zg. Ložnica.

V knjižnični mreži sta delovala tudi **bibliobus Mariborske knjižnice** in koleksijska zbirka v **Domu dr. Jožeta Potrča Poljčane**, enota Poljčane in Slovenska Bistrica.

Mreža knjižnic je objavljena kot priloga v Pravilniku o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe (Uradni list RS, 73/2003):

Osrednja knjižnica je splošna knjižnica za območje ene ali več občin. Krajevna knjižnica je organizacijska enota osrednje knjižnice, v kateri le-ta izvaja knjižnično dejavnost, če gre za strnjeno naselje z najmanj 1.500 prebivalci in praviloma najmanj 4-kilometrsko oddaljenostjo od osrednje knjižnice ali druge krajevne knjižnice.

Potujoča knjižnica je enota osrednje knjižnice, ki izvaja knjižnično dejavnost na postajališčih v naseljih z manj kot 1.500 prebivalci.

1.4 ZAKONSKE PODLAGE ZA IZVAJANJE DEJAVNOSTI JAVNE SLUŽBE

Letno poročilo Knjižnice Josipa Vošnjaka Slovenska Bistrica izhaja iz naslednjih predpisov:

- Zakon o uresničevanju javnega interesa na področju kulture (ZUJIK), Uradni list RS, 96/2002, 56/2008, 111/2013,
- Zakon o zavodih, Uradni list RS, 12/1991, 45/1994, 8/1996, 36/2000,
- Zakon o knjižničarstvu, Uradni list RS, 87/2001 in spremembe,
- Pravilnik o pogojih za delovanje knjižnice kot javne službe, Uradni list RS, 73/2003,
- Uredba o osnovnih storitvah knjižnic, Uradni list RS, 29/2003,
- Pravilnik o načinu določanja skupnih stroškov osrednjih knjižnic, ki zagotavljajo knjižnično dejavnost v več občinah, in stroškov krajevnih knjižnic, Uradni list RS, 19/2003,
- Pravilnik o splošnih pogojih poslovanja Knjižnice Josipa Vošnjaka Slovenska Bistrica,
- Pravilnik o obratovalnem in delovnem času v Knjižnici Josipa Vošnjaka Slovenska Bistrica,
- Pravilnik o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest v Knjižnici Josipa Vošnjaka Slovenska Bistrica,
- Odlok o ustanovitvi javnega zavoda Knjižnice Josipa Vošnjaka Slovenska Bistrica, Uradni list RS, 34/2010,
- Statut Knjižnice Josipa Vošnjaka Slovenska Bistrica,
- Zakon o avtorskih in sorodnih pravicah, Uradni list RS, 21/1995 in spremembe,
- Navodilo za izločanje in odpis knjižničnega gradiva, Priloga Knjižničarske novice 6, 2003,
- Pravilnik o izvajanju knjižničnega nadomestila, Uradni list RS, 42/2004,
- Pravilnik o izdaji dovoljenja za vzajemno katalogizacijo, Uradni list RS, 107/2008,
- Zakon o lokalni samoupravi, Uradni list RS, 72/1993 in spremembe,
- Pravilnik o določitvi neposrednih in posrednih uporabnikov državnega in občinskih proračunov, Uradni list RS, 46/2003,
- Zakon o financiranju občin, Uradni list RS, 80/1994 in spremembe,
- Zakon o javnih financah, Uradni list RS, 11/2011 in spremembe,
- Zakon o računovodstvu, Uradni list RS, 23/1999 in spremembe,
- Zakon o dohodnini, Uradni list RS, 117/2006 in spremembe,

- Zakon o delovnih razmerjih, Uradni list RS, 42/2002 in spremembe,
- Kolektivna pogodba za javni sektor, Uradni list RS, 57/2008 in spremembe,
- Kolektivna pogodba za kulturne dejavnosti v RS, Uradni list RS, 45/1994 in spremembe,
- Zakon o sistemu plač v javnem sektorju, Uradni list RS, 56/2008 in spremembe,
- Zakon o javnih uslužbencih, Uradni list RS, 63/2007 UPB3, 65/2008,
- Uredba o uvrstitvi delovnih mest v javnih agencijah, javnih skladih in javnih zavodih v plačne razrede, Uradni list RS, 69/2008 in spremembe,
- Uredba o enotni metodologiji in obrazcih za obračun in izplačilo plač v javnem sektorju, Uradni list RS, 93/2008,
- Uredba o napredovanju javnih uslužbencev v plačne razrede, Uradni list RS, 51/2008 in spremembe,
- Zakon o varnosti in zdravju pri delu, Uradni list RS, 56/1999 in spremembe,
- Etični kodeks slovenskih knjižničarjev, 1995,
- Etični kodeks javnih uslužbencev.

1.5 CILJI KNJIŽNICE JOSIPA VOŠNJAKA SLOVENSKA BISTRICA

Temeljna funkcija in cilj sodobne javne knjižnice je predvsem kontinuirano zagotavljanje dostopa do vseh vrst zapisanega znanja in informacij ter kulturnega sporočila vseh oblik poustvarjalne umetnosti najširšemu krogu uporabnikov na njenem področju. Z doslednim izvajanjem te naloge v obliki kakovostnih knjižničnih storitev izkazuje naša knjižnica spoštljiv odnos do nacionalne kulturne dediščine, intelektualne ustvarjalnosti lastnega in drugih narodov ter prispeva k materialnemu in duhovnemu razvoju svojega okolja. Tudi v letu 2018 smo uresničevali cilje:

- zbiranje, obdelovanje, hranjenje in posredovanje knjižničnega gradiva,
- oblikovanje sodobne knjižnične zbirke in drugih podatkovnih zbirk,
- zagotavljanje dostopa do knjižničnega gradiva,
- zadovoljevanje informacijskih potreb svojih primarnih uporabnikov, prebivalcev na območju omenjenih občin in drugih uporabnikov knjižnice, s pomočjo lastne zbirke in drugih knjižničnih zbirk,
- podpiranje formalnega izobraževanja na vseh stopnjah in prav tako vseživljenjskega izobraževanja, pridobivanja novih znanj in veščin,
- informacijsko opismenjevanje uporabnikov,
- spodbujanje bralne kulture,
- spodbujanje domišljije in ustvarjalnosti pri otrocih in mladini ter nudenje možnosti za ustvarjalen razvoj osebnosti,
- zbiranje in posredovanje informacij o zgodovinski, kulturni in naravni dediščini njenega okolja ter zagotavljanje dostopa do vseh vrst informacij, ki so nastale v lokalni skupnosti ali so zanje pomembne,
- partnerski odnosi z drugimi knjižnicami, kulturnimi in izobraževalnimi ustanovami, ki imajo sorodno poslanstvo in cilje,
- razvoj knjižnične mreže in zagotavljanje ustreznih prostorskih pogojev za izvajanje knjižnične dejavnosti,
- povečanje števila zaposlenih in s tem posledično boljše izpolnjevanje kadrovskih normativov na podlagi standardov,
- strokovno izobraževanje zaposlenih za potrebe delovnega procesa, skrb za ugodno delovno okolje, pozitivno notranjo komunikacijo, timsko delo in ustvarjanje motivacije za vizijo razvoja knjižnice,
- zaposlenim vzbujati čut za odgovornost in pripadnost knjižnici,
- razvijati profesionalen odnos zaposlenih do dela in uporabnikov storitev,

- pridobivanje novih članov knjižnice in s tem približevanje slovenskemu povprečju vključenosti prebivalstva v knjižnico,
- uvajanje novih oblik dela z uporabniki in dodatnih novih storitev,
- ugotavljanje uspešnosti delovanja knjižnice in posameznih knjižničnih storitev ter rezultate primerjati s poslanstvom knjižnice in njenimi cilji ter
- promocija knjižnice in njenih dejavnosti.

V letu 2018 je Knjižnica Josipa Vošnjaka Slovenska Bistrica v skladu z 2. členom Zakona o knjižničarstvu opravljala naslednje dejavnosti:

- zbiralala knjižnično gradivo,
- obdelovala knjižnično gradivo,
- hranila knjižnično gradivo,
- posredovala knjižnično gradivo,
- zagotavljala dostop do knjižničnega gradiva in elektronskih publikacij,
- izdelovala knjižnične kataloge,
- oblikovala podatkovne zbirke in druge informacijske vire,
- sodelovala v medknjižnični izposoji in posredovanju informacij,
- pridobivala uporabnike knjižnice,
- informacijsko opismenjevala,
- opravljala drugo bibliotekarsko, dokumentacijsko in informacijsko delo.

Glede na 16. člen Zakona o knjižničarstvu je knjižnica opravljala naslednje dejavnosti:

- sodelovala v vseživljenjskem izobraževanju,
- zbiralala, obdelovala, varovala in posredovala domoznansko gradivo,
- zagotavljala dostopnost in uporabo gradiv javnih oblasti, ki so splošno dostopna na elektronskih medijih,
- organizirala posebne oblike dejavnosti za otroke, mladino in odrasle, ki so namenjene spodbujanju bralne kulture.

Ob vseh naštetih dejavnostih smo uresničili še zastavljene letne cilje, in sicer:

- pridobili finančna sredstva za knjižnično dejavnost od financerjev,
- realizirali nakup knjižničnega gradiva po priporočilih v okviru sredstev,
- skrbeli za kakovostno izvajanje knjižničnih storitev ob upoštevanju etičnega kodeksa javnih uslužbencev in knjižničarjev,
- zaposleni so se strokovno izobraževali, skrbeli za dobro komunikacijo in medsebojne odnose,
- sodelovali z ustanovitelji in drugimi zavodi v okviru naše dejavnosti,
- promovirali knjižnico in njene dejavnosti preko lokalnih medijev in napovednika dogodkov ter spletne strani.

2. POSLOVNO POROČILO

2.1 NOTRANJA ORGANIZACIJA DELA

Svoje poslovanje je knjižnica organizirala po sistemu dveh služb: strokovne in upravne. Strokovna služba je opravljala delo nabave, obdelave, izposoje, postavitve, izločanja, odpisa in urejanja gradiva. Prav tako je v njeni pristojnosti potekalo bibliopedagoško delo z uporabniki in organizacija prireditev, namenjenih širjenju bralne kulture, ter domoznanska in informacijska dejavnost. Upravna služba je zajemala računovodstvo, tajništvo in direktorstvo.

Knjižnično gradivo je bilo locirano v osrednji knjižnici, v krajevnih knjižnicah, v domoznanskem oddelku, arhivu in premični zbirki (Dom dr. Jožeta Potrča Poljčane). Knjižnična zbirka je na dan 31. 12. 2018 **obsegala 179.301 enoto gradiva**.

2.1.1 Nabava in obdelava knjižničnega gradiva

Nabava in obdelava knjižničnega gradiva je potekala v programski opremi COBISS3 v segmentih nabave, katalogizacije, zaloge in serijskih publikacij. Podatki o nabavi knjižničnega gradiva so razvidni v poglavju o prirastu knjižničnega gradiva.

Smernice nabavne politike potekajo premišljeno in tehtno, saj smo omejeni s sredstvi za nakup knjižničnega gradiva. Nabava gradiva se še posebej prilagaja in odziva potrebam okolja, v katerem knjižnica s svojimi krajevnimi knjižnicami deluje. Pri nabavi gradiva smo upoštevali standarde za splošne knjižnice, ki določajo razmerje med leposlovno in strokovno literaturo ter zbirko za mlade bralce.

Standardi po zvrsti gradiva:

60 % strokovne literature

40 % leposlovja

Standardi po namembnosti gradiva:

70 % za odrasle

30 % za mlade

2.1.2 Izposoja in vračanje gradiva

Svoje gradivo je osrednja knjižnica izposojala na centralnem izposojevalnem mestu, v pritličju. Tukaj je potekalo tudi vračanje gradiva in dajanje osnovnih informacij o gradivu, vpis uporabnikov knjižnice, pregledovanje gradiva, občasno vpis serijskih publikacij in ostala dela po potrebi. Izposoja in vračanje gradiva sta potekala avtomatizirano preko programske opreme COBISS3/Izposoja in sistema RFID. Za potrebe uporabnikov si je knjižnica gradivo, ki ga ni imela v svoji zbirki, medknjižnično izposojala v drugih slovenskih knjižnicah. Prav tako je ostalim slovenskim knjižnicam medknjižnično izposojala gradivo iz svoje zbirke gradiva. Medknjižnična izposoja je potekala v programski opremi COBISS3/Medknjižnična izposoja. Iz drugih knjižnic smo za naše uporabnike **pridobili 106 enot gradiva**, drugim knjižnicam smo **izposodili 41 enot gradiva**.

Izposojanje in vračanje gradiva je nemoteno potekalo tudi v krajevnih knjižnicah Kebelj, Makole, Oplotnica, Poljčane, Pragersko in Tinje. Gradivo, ki je bilo na voljo v osrednji knjižnici in ga ni bilo v krajevni knjižnici, smo dostavili uporabniku v njegovo krajevno knjižnico. Enako je potekalo vračanje gradiva.

2.1.3 Domoznanstvo

Domoznanska soba hrani domoznansko gradivo domačih ustvarjalcev in zapise o našem območju. Pomeni bogato kulturno dediščino in našo identiteto. Naloge domoznanske dejavnosti so zbiranje domoznanskega gradiva, njegova obdelava in hranjenje. Na knjižnih policah domoznanske sobe so hranjena dela domačih ustvarjalcev, razni drobni tiski in razglednice.

Domoznanska dejavnost v Knjižnici Josipa Vošnjaka pokriva področje med Pohorjem in Bočem. Na tem območju se podrobno spremlja dogajanje na vseh področjih človekovega delovanja. Posebno pozornost namenjamo domačim ustvarjalcem, ki v naš vsakdan vnašajo dodano vrednost. Prirejamo srečanja z različnimi domačimi ustvarjalci in gostimo njihove razstave.

Domoznanstvo v knjižnici se lahko pohvali z bogato zbirko razglednic 19. in 20. stoletja. Gre za zbirko okrog **600 razglednic, 400 je digitaliziranih in objavljenih na portalu www.dLib.si**, kjer si jih je možno ogledati. Izbor iz te zbirke razglednic pa je objavljen na portalu www.kamra.si. Vsakoletno si knjižnica prizadeva digitalizirati seminarske in raziskovalne naloge domačih ustvarjalcev s tematiko, po kateri je veliko povpraševanja, in omogočati dostopnost gradiva širokemu krogu uporabnikov. Knjižnica digitalizira tudi redko domoznansko gradivo v sklopu posebnih nalog OOK.

V letu 2018 smo digitalizirali:

Knjižničarstvo na Slovenjebistriškem (članki)	
Lovro Stepišnik (članki)	
Josip Vošnjak (članki)	
Miljutin Arko, ravnatelj knjižnice (članki)	
Kristina Šega, ravnateljica knjižnice (članki)	
Grad Štatenberg (članki)	
Monografije	V žaru in čaru šumovitega Pohorja Spomeniki na tujem (E. Starovasnik) Oveneli nageljni (Erna Starovasnik) Regratova lučka (Erna Starovasnik) Zibka pa teče (Erna Starovasnik) Večno mladi Htinj (zbornik) S knjigo na oder (Janko Čar) Med svitom in zarjo (Janko Čar) Božične zgodbe (Janko Čar) Franc Padežnik (biografija)

Na portalu **dLib.si** je bilo v preteklem letu **8.668 vpogledov** v naše vsebine.

Z domoiznanstvom se ljudje spoznavajo skozi prireditve – domoiznanske večere. Domoiznansko dejavnost želimo približati tudi otrokom, zato njeno predstavitev vključujemo v projekt **Rastem s knjigo**, ki ga izvajamo za učence 7. razredov osnovne šole

in dijake 1. letnikov srednje šole. Predstavimo jim naloge domoznanstva in jim na primerih pokažemo, kakšno gradivo in podatke lahko najdejo na tem oddelku. Predstavimo jim zbirko razglednic, nad katero so zelo navdušeni, saj prikazuje naše kraje v preteklosti.

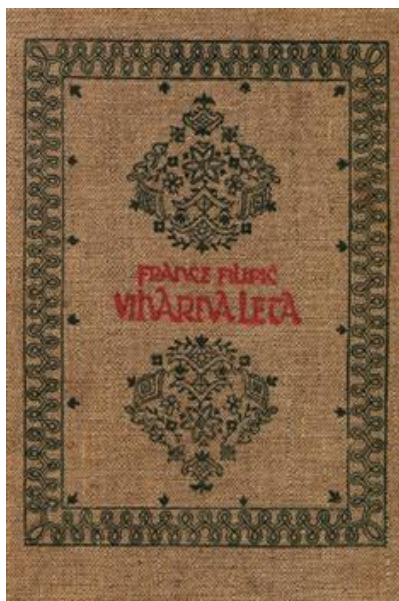

Letovišče grad Štatenberg, kopališče, 1960

Slovenska Bistrica, 1898

Na portalu dLib je trenutno 426 gradiv, ki jih je prispevala naša knjižnica, od razglednic, člankov, knjig ...

France Filipič: Viharna leta, 1949

Josip Vošnjak: Svoji k svojim, 1889

2.1.4 Ostale dejavnosti knjižnice

Knjižnica je vzdrževala, dopolnjevala in posodabljala domačo spletno stran na spletnem naslovu <http://www.kjv.si>. Število uporabnikov spletne strani je znašalo **10.408**, ogledov spletne strani pa je bilo **35.609**. Ažurno smo objavljali vabila na dogodke v knjižnici, spremembe urnika odprtosti knjižnice in izdelovali anketne vprašalnike o zadovoljstvu uporabnikov s storitvami naše službe. Ob pomembnih kulturnih dogodkih in svetovnih dnevih smo pripravljali razstave ter predstavitve nagrajencev s področja literature, predstavljali smo obletnice raznih ustvarjalcev in jih ilustrirali s knjigami iz knjižnične zbirke. Obiskovalcem spletne strani smo omogočili prijavo na prejemanje e-novic.

Gostili smo številne razstave raznih ustvarjalcev iz domačega okolja in od drugod po Sloveniji. Knjižnica kot razstavni prostor je zanimiva za ljubiteljske ustvarjalce z različnih področjih ustvarjanja. V letu 2018 **smo gostili 21 razstav**.

Razstava je na ogled povprečno mesec dni. Obiskovalci knjižnice si jo z zanimanjem pogledajo in se tako seznanjajo z ustvarjalci na našem in širšem področju.

Tabela 2: Razstave na oddelku za odrasle

Razstavljavec	Tema razstave	Trajanje razstave
Violeta Prungl	Stekloslikarska razstava	1. 1. do 16. 1.
Božo Žerjav	Zelišča s Pohorja	1. 1. do 20. 1.
Franc Kolar	Slike z voskom	17. 1. do 20. 2.
Jasmina Bogataj	Nakit	23. 1. do 3. 3.
Uroš Čož	Portreti znanih Slovencev	22. 2. do 1. 4.
Mateja Malec	Unikatne torbice	4. 3. do 7. 4.
Ana Bek	Slikarska razstava	1. 4. do 5. 5.
Olga Žerak	Izdelki iz krep papirja	8. 4. do 12. 5.
Likovna sekcija Črešnjevec	Slikarska razstava	15. 5. do 14. 7.
Iris Kovač	Mavrični unikatni nakit	15. 5. do 23. 6.
Ivan Skledar	Slikarska razstava	17. 7. do 18. 8.
KUD Majolika	Razstava glinenih izdelkov	24. 6. do 18. 8.
Podobe bistriških domačij	Slikarska razstava	21. 8. do 30. 9.
Podobe bistriških domačij	Izdelki iz gline	21. 8. do 30. 9.
Vera Avguštin	Slikarska razstava	2. 10. do 4. 11.
Katja Majal	Razstava ročnih del	2. 10. do 30. 10.
Vera Avguštin	Slikarska razstava	6. 11. do 2. 12.
KUD Majolika	Razstava glinenih izdelkov	2. 11. do 2. 12.
Milan Sternad	Razstava fotografij	4. 12. do 31. 12.
Violeta Prungl	Stekloslikarska razstava	4. 12. do 31. 12.
Božidar Žerjav	Zelišča s Pohorja	4. 12. do 31. 12.

Tabela 3: Razstave gradiva

Avtor / tema	Trajanje razstave
Anton Ingolič – pisatelj	4. 1. do 31. 1.
Svetovni dan spomina na žrtve holokavsta	22. 1. do 31. 1.
8. februar: praznik slovenske kulture in spomin na F. Prešerna	31. 1. do 12. 2.
21. februar: svetovni dan materinščine	13. 2. do 26. 2.
Vesele zimske počitnice	26. 2. do 2. 3.
21. marec: svetovni dan poezije	5. 3. do 26. 3.
Ob smrti britanskega fizika Stephena Hawkinga	14. 3. do 26. 3.
2. april: mednarodni dan knjig za otroke	26. 3. do 8. 5.
Svetovni dan čebel	8. 5. do 31. 5.
8. junij: dan Primoža Trubarja	31. 5. do 2. 7.
Ob smrti pesnika in akademika Cirila Zlobca	27. 8. do 17. 9.
Svetovni dan jezikov	20. 9. do 9. 10.
Oktober – mesec požarne varnosti	9. 10. do 15. 10.
Arto Paasilinna (1942-2018)	15. 10. do 25. 10.
Alojz Rebula: slovenski pisatelj	25. 10. do 10. 11.
Iz naših krajev	18. 11. do 27. 11.
Ravnovesje na visokih petah	27. 11. do 5. 12.
Ivan Cankar: razstava ob 100-letnici smrti	11. 12. do 31. 12.
Skupaj 18 razstav	

2.2 PROMOCIJA KNJIŽNICE

Namen promocije knjižnice je sprotno in redno obveščanje uporabnikov, partnerjev in širše zainteresirane javnosti o dejavnostih knjižnice in njenih dogodkih. Cilj promocije je večja prepoznavnost v lokalnem in širšem okolju, s tem pa čim večja vključenost uporabnikov knjižničnih storitev.

✚ Vošnjakov napovednik dogodkov

Eden izmed načinov rednega obveščanja o prireditvah je Vošnjakov napovednik dogodkov. Uporabniki, ki so izrazili željo, napovednik prejmejo na dom, ostali pa lahko napovednik dobijo v osrednji knjižnici in v vseh krajevnih knjižnicah. Napovednik je dostopen tudi na spletni strani knjižnice. Odziv uporabnikov je zelo dober in tako mesečno natisnemo 250 Vošnjakovih napovednikov.

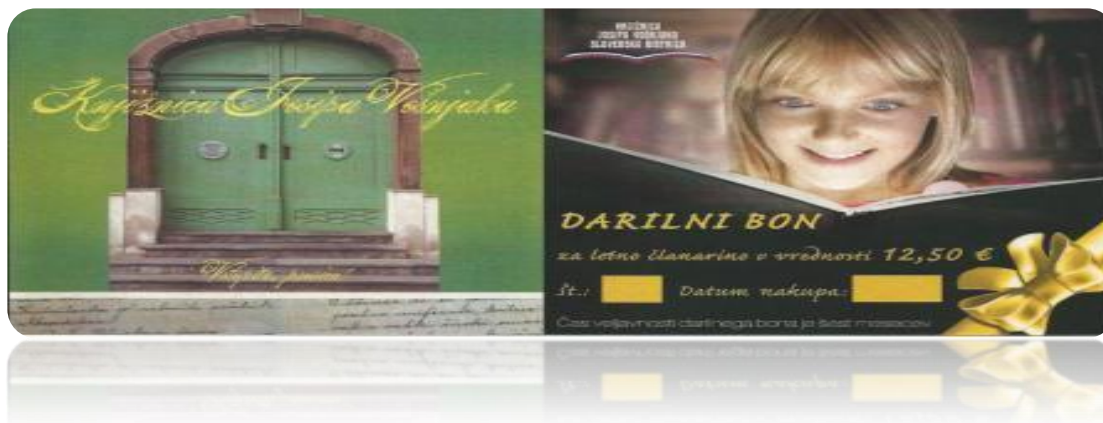

✚ Uporabnike smo redno obveščali o prireditvah, novostih in dejavnostih na portalu knjižnice, s splakati, z zgibankami, obvestili na blagajniških izpiskih ter preko družbenega omrežja Facebook. Na dogodke smo vabili tudi s pomočjo Radia Maribor in Radia Rogla. Redni tedenski Vošnjakov kotiček objavljamo v tedniku Panorama, kjer napovedujemo dogodke in druge aktivnosti knjižnice ter priporočamo v branje kakovostno literaturo.

✚ **E-novičke in vabila na dogodke** smo pošiljali tudi preko registracije na spletni strani knjižnice.

✚ Darilni bon v vrednosti letne članarine

Uporabnikom omogočamo možnost nakupa darilnega bona v vrednosti letne članarine. Kdor želi sorodniku ali prijatelju podariti izvirno darilo, nekaj posebnega, lahko podari letno članarino v naši knjižnici. Darilo prinaša veselje, znanje in sprostitev za vse dni v letu. Darilne bone ob promocijskih akcijah in nagradnih žrebanjih tudi podelimo.

✚ **Redni stolpec Vošnjakov kotiček v tedniku Panorama** in redni prispevki v **Bistriških novicah** ter **Informatorju**, ki ga izdaja Občina Slovenska Bistrica. V zadnji številki tednika Panorama v letu 2018 je izšel že 310. Vošnjakov kotiček. Približno že 6 let redno v vsaki številki Panorame zagotovimo naše prispevke.

✚ **KTV Slovenska Bistrica**

KTV Slovenska Bistrica pripravlja redne prispevke o dogodkih iz naše knjižnice.

2.3 V SODELOVANJU JE MOČ – SODELOVANJE Z DRUGIMI INSTITUCIJAMI

Knjižnica je tudi v letu 2018 sodelovala z drugimi zavodi:

- Dom dr. Jožeta Potrča Poljčane,
- osnovne šole na našem področju,
- Vrtec Otona Župančiča, Vrtec Blaže in Nežica,
- Zavod za zaposlovanje Slovenska Bistrica in Maribor,
- Srednja šola Slovenska Bistrica,
- Srednja glasbena šola Slovenska Bistrica,
- Turistično informativni center,
- Javna agencija za knjigo RS,
- Radio Maribor,
- Mali ustvarjalci,
- Modra delavnica,
- Društvo bibliotekarjev Slovenije,
- KUD Čar griča,
- Mariborska knjižnica,
- Univerzitetna knjižnica Maribor,
- Knjižnica Lenart.

Sodelovanju z ostalimi zavodi na našem področju dajemo posebno pozornost. Z združevanjem in povezovanjem lahko uresničimo določene ideje in načrte, ki bi jih sicer težje uresničevali.

✚ Pravljični večeri za odrasle

Že deseto leto smo izvedli skupen projekt pravljčnih večerov za odrasle. Nosilka projekta je Mariborska knjižnica. Izvedli smo večer pravljic v osrednji knjižnici, sodelovali pa smo na pravljčnih večerih po Sloveniji. V projektu sodeluje že 17 slovenskih splošnih knjižnic. Pravljlce sta pripovedovali knjižničarka Darja Plavčak in bibliotekarka Mojca Plaznik Plavec. **Udeležili sta se pravljčnih večerov v dvanajstih krajih po Sloveniji, od Murske Sobote do Kopra.**

Pripovedovalci pravljčnega večera in nastopajoči v naši knjižnici

V vlogi babice gospa Marjeta Resnik

Projekt Rastem s knjigo

To je nacionalni projekt spodbujanja bralne kulture, ki ga izvajamo v sodelovanju z Javno agencijo za knjigo RS ob podpori Zavoda RS za šolstvo, Društvom šolskih knjižničarjev, Društvom slovenskih pisateljev, s slovenskimi osnovnimi in srednjimi šolami. Cilji projekta so spodbujanje dostopnosti kakovostnega in izvirnega slovenskega mladinskega leposlovja, promocija vrhunskih domačih ustvarjalcev mladinskega leposlovja, spodbujanje motivacije za branje pri šolarjih in njihovega obiskovanja splošnih knjižnic. Tudi v letu 2018 smo projekt izvajali za učence sedmih razredov osnovnih šol in za dijake prvih letnikov srednjih šol. Pri projektu je sodelovalo **459 udeležencev**, ki so bili razporejeni v **21 skupin** (2017: 15 skupin, 421 udeležencev).

Mali ustvarjalci

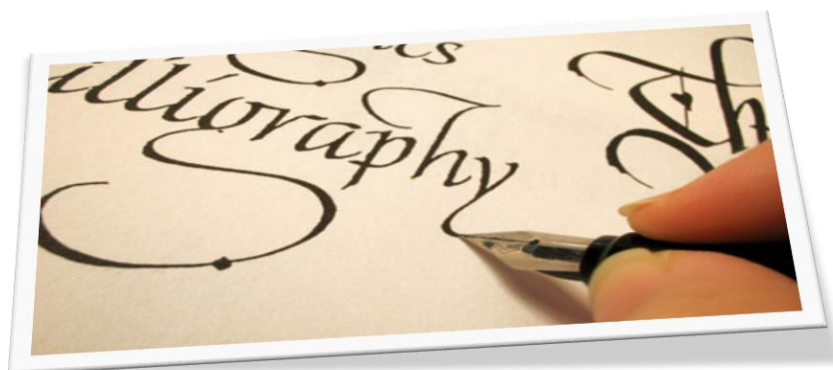
V prostorih knjižnice sodelujemo pri izvajanju ustvarjalne delavnice **Legó robotika**. Delavnica je prilagojena trem zahtevnostnim stopnjam. Namen je, da se otroci čim bolj samostojno spoprimejo s težavami in preprekami, ki jih določi mentor. Pri tem uporabljajo različne komplete Legó kock za sestavljanje izdelkov in pišejo tudi zahtevnejše programske algoritme.

Knjižnica sodeluje kot najemodajalka prostorov in promotorka delavnic. Delavnice izvaja podjetje Mali ustvarjalci iz Maribora. Izvedenih je bilo **5 delavnic**, udeležilo se jih je **63 otrok**.

 Turistično informativni center v medijih objavlja obvestila o dogodkih in prireditvah v knjižnici.

 V sodelovanju s Svetom ustvarjalnosti izvajamo delavnice kaligrafije, ki so zelo dobro obiskane. Izvaja jih kaligrafska Natalija Resnik Gavez. V letu 2018 je bilo izvedenih **8 delavnic**, ki se jih je udeležilo **64 ljubiteljev kaligrafije**.

Bibliopedagoške ure

Skozi vse leto so se izvajale bibliopedagoške ure za osnovne šole in srednjo šolo ter za vrtce. **Obiskalo nas je 1.886 otrok** (2017: 1.151 otrok). Glavni namen bibliopedagoških ur je otrokom razvijati sposobnosti na treh ključnih področjih: branju, informacijski pismenosti in učenju ter jim pomagati dosegati postavljene cilje. Pomembno jim je približati knjižnico in njene dejavnosti.

Noč knjige

Sodelovali smo v nacionalnem projektu Noč knjige, ki je potekal 23. aprila. Izvedli smo predstavitev knjige **Dediščina in učenje z občutenjem**. Knjigo je izdal Vrtec Otona Župančiča Slovenska Bistrica.

Slovenija se je pridružila mednarodnemu dogodku, ki podpira in slavi knjigo in branje kot temeljna gradnika zdrave družbe, nagovarja vse generacije bralcev ter spodbuja dvig bralne kulture, pismenosti ter vrednot domišljije in znanja v družbi. Prireditvi Noč knjige, ki je potekala pod častnim pokroviteljstvom Slovenske nacionalne komisije za UNESCO in je namenjena promociji knjige in branja, se je pridružilo več kot 100 krajev po Sloveniji in v zamejstvu.

Častni pokrovitelj akcije je bila Slovenska nacionalna komisija za UNESCO, medijski pokrovitelj pa Radio in Televizija Slovenija ter revija Bukla.

Sodelujemo s podjetjem Printbox d.o.o. z možnostjo uporabe Printboxa v naši osrednji knjižnici.

Računalniški sistem Printbox prav vsakomur omogoča registracijo in pridobitev uporabniškega računa v oblaku, v katerega nato uporabnik naloži svoje dokumente s telefona, tablice, računalnika, USB ključka ali Printbox knjižnice. Vsi dokumenti so nato shranjeni na uporabniškem računu v oblaku in so dosegljivi kadarkoli na kateremkoli Printbox kiosku ali preko aplikacije na spletni strani sl.printbox.net. Hkrati sistem Printbox povezuje vse Printbox kioske v globalno mrežo in tako registriranim uporabnikom omogoča tiskanje dokumentov iz uporabniškega računa v oblaku na kateremkoli Printbox kiosku.

Printbox kiosk je samopostrežni kiosk za tiskanje, kopiranje in skeniranje, ki je na voljo v številnih državah po vsem svetu, med drugim tudi v Sloveniji s 160 Printbox kioski: v

trgovskih centrih, na bencinskih servisih, v knjižnicah, na fakultetah in v študentskih domovih.

V letu 2018 je **bila uporaba te storitve uspešna, saj se je natisnilo 23.293 strani.**

2.4 NAŠI PROJEKTI IN AKCIJE

Izvajali smo tudi samostojne akcije oziroma dejavnosti, ki so bile v okolju še posebej opažene:

✚ **Praznovali smo 25. maj – dan Knjižnice Josipa Vošnjaka.**

Ves teden smo na ulični stojnici promovirali Stepišnikovo bukvarnico, predstavljali tiskane materiale knjižnice in podarjali promocijsko gradivo. Omogočili smo brezplačen vpis s celoletno članarino. Vpisalo se je **65 novih članov** (2017: 56 članov).

Obiskovalci knjižnice so lahko v tem tednu sodelovali tudi pri nagradnem žrebanju. **Sodelujočih je bilo 421** in izžrebanih 35 nagrajencev. Podelili smo promocijski material in nekaj darilnih bonov za letno članarino.

Osrednji dogodek praznovanja je bil **literarno glasbeni večer z Zoranom Predinom, s predstavitvijo pesniške zbirke Dno nima dna**. Pogovor z gostom je vodil urednik založbe Litera Orlando Uršič. Dogodek sta glasbeno obogatila Jure Pak in Lara Gril. Cilj našega praznovanja je bil opozoriti na knjižnično dejavnost in prisotnost v lokalnem okolju ter na pomen bralne in informacijske pismenosti.

Stojnica pred knjižnico

✚ Stepišnikova bukvarnica

Bukvarnica ponuja rabljene knjige po simbolični vrednosti. Odziv uporabnikov knjižnice je zelo dober. Sredstva, zbrana s prodajo knjig, so namenjena nabavi novega aktualnega gradiva. V letu 2018 smo s prodajo knjig v bukvarnici zbrali 890,70 EUR. Namen bukvarne je graditi odnos do knjig, s pomembnim sporočilom, da **knjiga ne sodi v smeti in da lahko vsaka knjiga najde svoj dom oziroma svojega bralca**. Police bukvarnice napolnimo z odpisanim in z darovanim gradivom. Gradivo, ki ga pridobimo z darovi, pregledamo, aktualno gradivo uvrstimo v knjižnično zbirko, ostalo pa ovrednotimo (od 10 centov naprej) in ga postavimo na police Stepišnikove bukvarnice.

✚ Vošnjakova bralna značka za odrasle

V knjižnici je že peto sezono zapored potekal projekt Vošnjakova bralna značka za odrasle. V branju za bralno značko za odrasle so naši člani sprva sodelovali v projektu Ptujске knjižnice, v letu 2013 pa je Knjižnica Josipa Vošnjaka Slovenska Bistrica prvič samostojno organizirala Vošnjakovo bralno značko za odrasle. Bralna značka poteka od marca do novembra. Članstvo v knjižnici ni pogoj za sodelovanje. Bralci preberejo vsaj pet del z določeno tematiko in na priložen list zapišejo avtorje ter naslove prebranih del, po želji pa tudi kakšno svojo misel. Število sodelujočih bralcev je vsako sezono večje. Vsako leto v mesecu marcu knjižnica organizira prireditev ob otvoritvi sezone, v mesecu decembru pa zaključno prireditev, na kateri sodelujoči bralci prejmejo simbolično darilce. Vsaka sezona je obarvana z določeno tematiko, rdečo nitjo, ki povezuje gradivo, uvrščeno na priporočilni seznam. V letu 2018 smo projekt naslovili **Od Vardarja do Triglava**, bralci pa so prebirali gradivo s tematiko bivše skupne države. V projektu je v letu 2018 sodelovalo **58 bralcev** (50 žensk in 8 moških).

✚ Teden splošnih knjižnic – 19. do 23. november 2018

Letošnji vseslovenski slogan praznovanja je bil **Moja knjižnica praznuje**. Praznovalo je 58 splošnih knjižnic po Sloveniji, od katerih je vsaka organizirana v razvejano mrežo enot, ki delujejo na 271 lokacijah. K temu dodajmo še 13 bibliobusov, ki skupaj obiskujejo kar 720 postajališč. Knjižnice v Sloveniji delujemo na tisoč različnih krajih in ponujamo 12 milijonov enot gradiva. Obišče nas 10 milijonov obiskovalcev na leto, toliko, da bi lahko 800-krat napolnili dvorano Stožice.

S tednom splošnih knjižnic že vrsto let opozarjamo na izjemen pomen knjižnic, saj so te nenadomestljivo kulturno, izobraževalno in lokalno stičišče, ki izrazito pozitivno vpliva na širjenje bralne kulture pri nas, poleg tega pa ponuja veliko drugih storitev.

Vsaka knjižnica je sama pripravila program, tudi naša s svojimi 6 krajevnimi knjižnicami. Praznovali smo ves teden z različnimi aktivnostmi. V tednu praznovanja smo omogočili brezplačen vpis s celoletno članarino. Vpisalo se je **52 novih članov**.

Osrednji dogodek je bil literarni večer in pogovor z ameriškim pisateljem in umetnostnim zgodovinarjem **Noahom Charneyem**, avtorjem knjige **Slovenologija**. Po desetletju bivanja v Sloveniji nam je Slovencem nastavljal ogledalo v knjigi, kjer nam odstira svoj pogled na raj pod Triglavom.

Knjižni zakladi malega Lovra

Knjižni zakladi malega Lovra je projekt Knjižnice Josipa Vošnjaka Slovenska Bistrica, ki smo ga leta 2016 pričeli izvajati v krajevni knjižnici Makole. Gre za bralnovzpodbujevalni projekt, v katerem smo k sodelovanju povabili skupine otrok OŠ Anice Černejeve Makole in Vrtca Otona Župančiča Slovenska Bistrica, enota Krtek Makole. Enkrat mesečno otroci s svojimi vzgojiteljicami in učiteljicami za eno šolsko uro obišejo knjižnico, poslušajo izbrano zgodbo, spoznavajo knjižnico in njeno zgodovino, rešujejo knjižne uganke ... Vsakič jim knjižničarka v posebno škatlo – ZAKLAD – pripravi presenečenje (knjige, dvd-je, cd-je, didaktične igre, lutke ...), ki ga otroci odnesejo v svoj razred ali igralnico.

V letu 2018 je bilo v okviru projekta Knjižni zakladi malega Lovra v Knjižnici Makole izvedenih **37 bibliopedagoških ur** (2017: 27 ur), v katerih je sodelovalo **774 obiskovalcev** (2017: 491), izposojenih pa je bilo **947 enot gradiva**. Vendarle pa statistični podatki niso najpomembnejši. Najpomembnejše je dejstvo, da otroci v okviru projekta dodobra spoznajo knjižnico, se začnejo v njej počutiti kot doma, vzljubijo knjige in branje, kar je odlična popotnica za vse življenje. Projekt ocenjujemo za zelo uspešnega.

2.5 ZAPOSLENI – SRCE KNJIŽNICE

Pravilnik o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest Knjižnice Josipa Vošnjaka Slovenska Bistrica je bil sprejet julija 2008 na svetu zavoda in po sistemizaciji določa skupaj 21 zaposlitev. Stanje zaposlenih na dan 31. 12. 2018:

- 11 strokovnih delavcev,
- 6 upravnih in tehničnih delavcev.

Skupaj 17 redno zaposlenih delavcev.

Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe (Uradni list RS, št. 73/2003) določa najmanj 0,32 strokovnega delavca na 1.000 prebivalcev. Za našo knjižnico to pomeni najmanj 11,5 zaposlenih strokovnih delavcev.

Zaposleni v knjižnici na dan 31. 12. 2018 so bili:

▪ strokovni delavci (11)

Saša Šega Crnič, Sanja Mikulič, Darja Kolar, Darja Plavčak, Mojca Plaznik Plavec, Mojca Amon, Mateja Bratina, Natalija Stegne, Aleksandra Repnik Merc, Janja Pepelnak in Tanja Jakolič,

▪ **upravno tehnični delavci (6)**

Marijana Krištof, Nina Potočnik, Marjeta Korošec, Nada Medved, Mojca Furman, ki je na porodniškem dopustu (nadomešča jo Petra Frim), in Patricija Breznikar.

Zaposleni so bili razporejeni na delovna mesta, ki so bila v skladu s posameznimi pogodbami o delu in sistemizaciji delovnih mest in nalog. Ne glede na razporeditev po pogodbah o zaposlitvi je vsak strokovni delavec opravljal tudi druga strokovna dela, ki so bila potrebna za nemoten potek delovnega procesa v knjižnici.

Po podjemni pogodbi ena delavka občasno opravlja delo v krajevni knjižnici Pragersko, v osrednji knjižnici pa trikrat tedensko čistilni servis.

Soočamo se s kadrovskim pomanjkanjem strokovnih in upravno tehničnih delavcev, kar kaže potreba po zaposlitvah s podjemnimi pogodbami in najetjem čistilnega servisa. Že nekaj let je velika potreba po zaposlitvi poslovne sekretarke v celoti, čistilke in strokovnega delavca.

Kadrovsko pomanjkanje smo delno pokrivali z javnimi deli v knjižnici, ki pa niso mogla nadomestiti redno zaposlenega strokovnega kadra.

Pregled zaposlitev v zadnjem desetletju:

2008 = 14 + 3 javna dela

2009 = 14 + 3 javna dela

2010 = 14 + 4 javna dela

2011 = 14,5 (0,5 Makole)

2012 = 13,5 + 3 javna dela

2013 = 14,5 + 6 javnih del

2014 = 14,5 + 6 javnih del

2015 = 14,5 + 5 javnih del

2016 = 15 + 5 javnih del (0,5 Poljčane)

2017 = 15 + 5 javnih del

2018 = 16 + 4 javna dela

2.6 STROKOVNO IZOBRAŽEVANJE ZAPOSLENIH

Zaposleni v knjižnici smo se udeleževali raznih izobraževanj, ki spadajo v delovno obveznost. **Opravili smo 477 ur izobraževanja.** V okviru sredstev smo omogočili najnujnejša izobraževanja, ki so potrebna za kvaliteno in strokovno delo vseh zaposlenih.

Tabela 4: Pregled izobraževanja zaposlenih

Datum	Lokacija	Organizator in tema	št. ur	oseb	skupaj ur izobraž.
9. 1.	Maribor	Zveza računovodij, finančnikov in revizorjev, Zaključni račun	5	1	5
16. 1.	Maribor	Izum, Informacijski viri	8	2	16
18. 1.	Maribor	Izum, Informacijski viri	8	2	16
23. 1.	Maribor	Izum, Informacijski viri	8	2	16
25. 1.	Maribor	Izum, Informacijski viri	8	2	16
31. 1.	Bled	Izobraževanje direktorjev	8	1	8
1. 2.	Bled	Izobraževanje direktorjev	4	1	4
29. 3.	MK Ljubljana	Postavitev spletne strani z Wordpress	4	2	8
19. 4.	Knjižnica Celje	Vnos vsebin na portal Kamra	4	1	4

Datum	Lokacija	Organizator in tema	Št. ur	oseb	Skupaj ur izobraž.
24. 4.	Knjižnica Grosuplje	Statistika	3	2	6
22. 5.	Mala Nedelja	Izobraževanje direktorjev	5	1	5
7. 6.	Radovljica z okolico	Strokovna ekskurzija kolektiva KJV in povabljenih	8	15	120
20. 6.	Logarska dolina	Izobraževanje pravljicarjev	8	2	16
21. 6.	Logarska dolina	Izobraževanje pravljicarjev	8	2	16
19. 6.	MK Ljubljana	Varstvo osebnih podatkov	2	3	6
12. 9.	KJV Slovenska Bistrica	Varstvo pri delu	2	3	6
27. 9.	Maribor	Posvetovanje sekcij ZBDS	7	2	14
28. 9.	Maribor	Posvetovanje sekcij ZBDS	5	2	10
10. 10.	KJV Slovenska Bistrica	Insights (Natalie C. Postružnik), Komuniciranje in govorica telesa	3	15	45
16. 10.	Mariborska knjižnica	Strokovna priporočila in standardi za spl. knjižnice	2	2	4
17. 10.	KJV Slovenska Bistrica	Insights (Natalie C. Postružnik), Kultura oblačenja, protokol in brain gym	3	15	45
19. 10.	MK Ljubljana	Domfest	6	2	12
8. 11.	MK Ljubljana	Napredovanje v knjižničarstvu	3	2	6
25. 10.	Karlovac	Gradska knjižnica, Posvetovanje Razstavna dejavnost v knjižnici	5	5	25
15. 11.	Knjižnica Kamnica	Dan dobrih praks	4	4	16
21. 11.	Maribor	Izum, Preverjanje zapisov	8	2	16
22. 11.	Maribor	Izum, Preverjanje zapisov	8	2	16
Skupaj ur izobraževanja:					477

2.7 KNJIŽNIČNA ZBIRKA

Na dan 31. 12. 2018 je knjižnična zbirka štela **179.301 enoto** računalniško obdelanega in inventariziranega knjižničnega gradiva.

V prostem pristopu je uporabnikom knjižnice na voljo preko 163.000 enot knjižničnega gradiva. Kot čitalniško gradivo je označenih preko 1.600 enot gradiva, domoznanska zbirka šteje več kot **2.000 enot**, v skladišče pa je preusmerjenih blizu **12.000 enot** gradiva (duplikati in manj iskano gradivo).

Tabela 5: Temeljna zaloga knjižničnega gradiva (enote)

Vrsta gradiva	Temeljna zaloga	Odpis	Prirast
	31. 12. 2018	2018	2018
knjige	166.365	3.094	7.070
serijske publikacije	2.229	181	284
neknjižno gradivo	10.707	251	641
skupaj	179.301	3.526	7.995

Temeljna knjižnična zbirka obsega 4,96 enote gradiva na prebivalca območja, ki ga pokriva knjižnica.

Pri izgradnji kvalitetne knjižnične zbirke dajemo poudarek predvsem:

- aktualnosti gradiva,
- kvaliteti,
- enakovrednemu zastopanju vseh področij znanosti in kulture,
- različnim nosilcem informacij (knjižno gradivo, neknjižno gradivo),
- pri nakupu glasbenih zgoščenk ter filmskih DVD-jev smo pozorni na kvaliteto izvajalcev,
- ustvarjamo kvalitetno zbirko klasikov in ljudskega izročila,
- pri serijskih publikacijah ustvarjamo zbirko kvalitetnejših splošnih in strokovnih revij, pomembnih tako za sproščujoče branje kot za odlično pomoč pri izobraževanju in študiju ter delu,
- v razmerju pri namembnosti gradiva mladina : odrasli še naprej stremimo **k novim smernicam za splošne knjižnice**, ki v ospredje postavljajo potrebe okolja, v katerem knjižnica deluje, in lokalne skupnosti; z različnimi pristopi in metodami raziskovanja ugotavljamo potrebe potencialnih uporabnikov osrednje in krajevnih knjižnic.

Predvsem zadnja leta zaradi pomanjkanja sredstev nismo mogli povsem dosegati načrtov, zastavljenih z Letnim načrtom nakupa gradiva. Tako smo v letu 2018 dosegli **83,40 % zastavljenih ciljev nakupa**, kar je dva odstotka in pol več kot leto poprej.

Pozna se, da smo bili pri nabavi gradiva še posebej pozorni na akcije v knjigarnah ter na večje popuste. Razliko smo dopolnjevali z darovi in za potrebe knjižnične zbirke strokovno obdelali s strani naših uporabnikov zelo iskano gradivo.

Tabela 6: Sestava knjižnične zbirke po namembnosti (naslovi/enote)

	Naslovi	Enote
odrasli	55.494	114.109
mladi	20.785	65.192
skupaj	76.279	179.301

Tabela 7: Sestava knjižnične zbirke razmerje stroka – leposlovje

	Naslovi	Enote
stroka	41.953	83.196
leposlovje	34.326	96.105
skupaj	76.279	179.301

2.7.1 Nabava knjižničnega gradiva

Nabava knjižničnega gradiva poteka v sodelovanju vseh zaposlenih v Knjižnici Josipa Vošnjaka. Sledimo novostim v medijih (bibliografije, tisk, katalogi založb, ponudbe knjigotržcev, internet, obiski knjigarn, razgovori z zastopniki založb, obiski knjižnih sejmov ...).

Seveda prisluhnemo željam in potrebam naših uporabnikov ter tudi s pomočjo analiz posameznega okolja in uporabnikov, kjer knjižnica deluje, ustvarjamo ustrezno

knjižnično zbirko. Dosledno upoštevamo kriterije ugotovljenih potreb okolja in zahtevnosti uporabnikov ter cilje lokalne skupnosti. Uporabniki ne povprašujejo le po novostih, veliko gradiva potrebujejo tudi za kvalitetno izobraževanje in študij oziroma iščejo gradivo, ki ga na tržišču ni več mogoče dobiti. Takrat sodelujemo z antikvariati in bukvarjami ali s tujino in večinoma uspemo nabaviti želeno gradivo.

Za vse prebivalce je knjižnica lokalni informacijski center za zagotavljanje potreb po vseživljenjskem izobraževanju, po kulturnem razvoju tako posameznika kot socialnih skupin, po kvalitetno preživetem prostem času, in kot splošnoizobraževalna knjižnica enakovredno pokrivamo vsa področja znanosti in humanistike. S tem posledično gradimo kvalitetno knjižnično zbirko za vse starostne skupine od predšolskih otrok do oseb v tretjem življenjskem obdobju ter za vse izobrazbene strukture.

Knjižnično zbirko gradimo z nakupom kvalitetnega sodobnega gradiva, ne zanemarjamo pa niti tradicionalnih gradiv in klasike. Upamo si trditi, da je knjižnica prijazno središče kulture, izobraževanja, informacij ter svojim uporabnikom omogoča dostop do vseh vrst znanja in informacij na različnih medijih, od tiskanega, knjižnega gradiva, serijskih publikacij do elektronskih medijev ter zlasti v zadnjem času dostop do interaktivnih virov.

Pri nakupu knjižničnega gradiva upoštevamo vse vidike potreb in zahtevnostnih stopenj naših uporabnikov. Zavedamo se, da pri iskanju informacij za vse uporabnike ne moremo upoštevati istih kriterijev. Informacije in gradivo morajo biti zastopani po različnih stopnjah zahtevnosti, od poljudnoznanstvenih do strokovnih.

Pri nabavi gradiva upoštevamo tudi visok obisk šolajoče se mladine (od osnovne šole do fakultete), vedno večje število priseljencev iz drugih jezikovnih območij ter njihove potrebe po gradivu in informacijah.

2.7.2 Nakup knjižničnega gradiva

Sredstva za nakup gradiva je knjižnica dobila od ustanoviteljic zavoda – Občin Slovenska Bistrica, Oplotnica, Poljčane in Makole v skupni vrednosti **72.415,00** EUR (2017: 67.514,00 EUR) ter od Ministrstva za izobraževanje, znanost, kulturo in šport v vrednosti **32.276** EUR (v letu 2017: 32.750 EUR). Za nakup gradiva smo namenili tudi lastna sredstva v višini 890,70 EUR, ki smo jih pridobili s prodajo gradiva v Stepišnikovi bukvarnici.

Tabela 8: Sredstva za nakup gradiva po viru financiranja

Financer	Realizirano 2018
Občina Slovenska Bistrica	55.000,00
Občina Oplotnica	6.000,00
Občina Poljčane	7.500,00
Občina Makole	3.915,00
Lastna sredstva	890,70
MIZKŠ	32.276,00
SKUPAJ	105.581,70

2.7.3 Prirast knjižničnega gradiva

V letu 2018 smo knjižnično zbirko dopolnili s **5.097 novimi naslovi gradiva** (2017: 4.913) oziroma s **7.995 enotami novega gradiva** (2017: 7.608). Tako je prirast gradiva znašal **222 enot na 1.000 prebivalcev** območja, ki ga pokrivamo (2017: 211 enot).

Med novostmi v letu 2018 je bilo 90 % knjižnega gradiva (knjige, brošure, serijske publikacije) ter 10 % enot neknjižnega gradiva. Odstotek knjižnega gradiva je tako visok predvsem zaradi podarjenih enot gradiva, ki smo ga uvrstili v knjižnično zbirko (gre predvsem za bralne in iskane romane ter klasiko), zadnjih nekaj let pa tudi opazamo upad izposoje neknjižnega gradiva.

Zlasti v nekaterih krajevnih knjižnicah pri strukturi članov prevladujejo mladi (predšolski in osnovnošolski otroci), zato tam dajemo večji poudarek nakupu kvalitetnega gradiva za otroke in mladino.

Tabela 9: Struktura prirasta knjižničnega gradiva po vrstah gradiva

Vrsta gradiva	Število enot	Delež	Število naslovov	Delež
knjige in brošure	7.070	88,42 %	4.413	86,58 %
serijske publikacije	284	3,56 %	176	3,45 %
neknjižno gradivo	641	8,02 %	508	9,97 %
SKUPAJ	7.995	100 %	5.097	100 %

V letu 2018 smo gradivo pridobivali tako z nakupom kot z darovi. Tudi v letu 2018 je bil odstotek darov precej visok (razmerje med nakupom in darovi je znašalo 78 % nakupa in 22 % darov vsega prirasta). Z nakupom smo dosegli 83,40 % zastavljenih minimalnih ciljev. Darovalci gradiva so bili predvsem posamezniki, nekaj je bilo založb in društev.

Tabela 10: Prirast gradiva glede na način nabave (enote/naslovi)

Vrsta gradiva	Enote			Naslovi		
	nakup	dar	skupaj	nakup	dar	skupaj
knjige in brošure	5.516	1.554	7.070	3.121	1.292	4.413
serijske publikacije	218	66	284	135	42	176
neknjižno gradivo	502	139	641	389	118	508
skupaj	6.236	1.759	7.995	3.645	1.452	5.097

Z darovi smo pridobili 1.759 enot gradiva v skupni vrednosti 6.610,32 evrov.

Pogoji za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe so predpisovali tudi razmerje med strokovnim gradivom in leposlovjem, vendar se **nove smernice za splošne knjižnice** tako kot pri razmerju mladina : odrasli več ne ozirajo tako zelo striktno na odstotke 60 % stroka in 40 % leposlovje, temveč so tudi tu knjižnice pri nabavni politiki vedno bolj osredotočene na potrebe lokalne skupnosti in okolja, v katerem delujejo. Tako pri nabavi novega knjižničnega gradiva ob racionalni porabi javnih sredstev seveda v veliki meri upoštevamo različne potrebe in interese uporabnikov ter posameznih lokalnih skupnosti. Dejavnost splošnih knjižnic je namenjena najširšemu krogu uporabnikov, ne samo po izobrazbeni strukturi, temveč tudi vsem starostnim stopnjam, od predšolskih otrok dalje.

Z *nakupom* smo v letu 2018 pridobili 48 % strokovne literature in 52 % leposlovja ter 71,59 % gradiva za odrasle in 28,41 % za otroke in mladino.

Tabela 11: Struktura vsega prirasta gradiva (nakup in dar) glede na namembnost (enota/naslovi)

vrsta gradiva	Enote			Naslovi		
	odrasli	mladina	skupaj	odrasli	mladina	skupaj
knjige in brošure	4.399	2.671	7.070	3.160	1.253	4.413
serijske publikacije	269	15	284	168	8	176
neknjižno gradivo	373	268	641	321	187	508
SKUPAJ	5.041	2.954	7.995	3.649	1.448	5.097
delež	63,05 %	36,95 %	100 %	71,59 %	28,41 %	100 %

Tabela 12: Struktura vsega prirasta gradiva (nakup in dar) glede na razmerje stroka : leposlovje

vrsta gradiva	Enote			Naslovi		
	stroka	leposlovje	skupaj	stroka	leposlovje	skupaj
knjige in brošure	2.998	4.072	7.070	2.048	2.365	4.413
serijske publikacije	210	74	284	134	42	176
neknjižno gradivo	562	79	641	462	46	508
SKUPAJ	3.770	4.225	7.995	2.644	2.453	5.097
delež	47,2 %	52,8 %	100 %	51,87%	48,13 %	100 %

2.8 OBDELAVA GRADIVA IN UREJANJE KNJIŽNIČNE ZBIRKE

Obdelava knjižničnega gradiva poteka po ustaljenih merilih v skladu z nabavo, ki je odvisna od razpoložljivih finančnih sredstev.

Iz vzajemne baze COBIB smo v letu 2018 prevzeli ter z lokalnimi podatki dopolnili in uredili **4.284 zapisov**, kreiranih je bilo 94 zapisov za monografije ter 281 za članke, skupni prispevek dveh strokovnih delavk naše knjižnice v vzajemno bazo COBIB torej znaša 375 zapisov. Skupni prispevek v bazo CONOR.SI je znašal 640 zapisov. V oddelku za nabavo knjižničnega gradiva potekajo vse faze pridobivanja in obdelave knjižničnega gradiva:

- **Strokovna obdelava:** pridobivanje in razporejanje gradiva, vključno z darovi (nabava, Stepišnikova bukvarnica), katalogizacija, klasifikacija, geslenje, inventarizacija, vnos dotoka serijskih publikacij, tiskanje članskih izkaznic, izdelava statistik, ostalo strokovno delo in odpis poškodovanega ali uničenega knjižničnega gradiva.
- **Manipulativna dela:** pregled in preverjanje neoporečnosti novega gradiva, žigosanje gradiva po pravilih, opremljanje gradiva s signirnimi ter RFID nalepkami, ovijanje (zaščita) s samolepilno prozorno folijo, popravilo starejšega in poškodovanega gradiva, razporejanje gradiva za različne lokacije – enote knjižnice.

Trudili smo se zagotavljati informacijsko kvalitetne podatke, zlasti velik poudarek smo dajali geslenju, kar je kasneje pri iskanju informacij v veliko pomoč tako knjižničarjem kot uporabnikom knjižnice.

Gradivo smo centralno nabavljali ter strokovno in fizično obdelovali na oddelku za nabavo v osrednji knjižnici v Slovenski Bistrici. Pri nabavi smo si prizadevali za enakomeren razvoj posameznih enot v mreži v skladu s strokovnimi priporočili ter potrebami uporabnikov za izgradnjo knjižnične zbirke. Spremljali smo prirast naslovov, uravnavali razmerja med posameznimi vrstami in namembnostjo gradiva ter nadzorovali porabo finančnih sredstev.

Tako smo v letu 2018 z nakupom ali darovi pridobili 7.995 enot knjižničnega gradiva (2017: 7.608 enot), in sicer:

- za osrednjo knjižnico v Slovenski Bistrici: 4.833 enot,
- za Knjižnico Kebelj: 76 enot,
- za Knjižnico Oplotnica: 703 enote,
- za Knjižnico Poljčane: 905 enot,
- za Knjižnico Pragersko: 872 enot,
- za Knjižnico Makole: 443 enot,
- za Knjižnico Tinje: 157 enot,
- za Knjižnico Zgornja Polskava (v pripravi – darovi): 6 enot knjižničnega gradiva.

Z dogovorjenimi rabati pri dobaviteljih knjižničnega gradiva smo prihranili **13.736,01 evrov**, ki smo jih namenili za nakup novega gradiva.

2.9 ODPIS KNJIŽNIČNEGA GRADIVA

V letu 2018 je bilo odpisanih **3.526 izvodov** knjižničnega gradiva: 3.094 knjig in brošur, 181 serijskih publikacij, 203 videoposnetki (dvd-ji, predvsem pa videokasete), 38

zvočnih posnetkov (cd-ji, AV-kasete) ter 10 enot ostalega neknjižnega gradiva (računalniške diskete, zemljevidi, notno gradivo ...).

Skupna vrednost odpisanega gradiva je znašala **24.215,88 EUR**:

- 3.094 knjig (87,75 %) v vrednosti	14.069,50 EUR,
- 251 enot neknjižnega gradiva (7,12 %) v vrednosti	3.449,11 EUR ter
- 181 serijskih publikacij (5,13 %) v vrednosti	6.697,27 EUR.

Razlogi za odpis so bili:

- fizična uničenost gradiva ali zastarelost strokovne literature (po tabeli obsoletnosti gradiva iz Priročnika za izločanje in odpis knjižničnega gradiva),
- pri neknjižnem gradivu zastarelost medija (videokasete, avdiokasete).

2.10 ČLANI KNJIŽNICE

Število **aktivnih članov** Knjižnice Josipa Vošnjaka Slovenska Bistrica je na dan 31. 12. 2018 doseglo številko **6.590**, kar pomeni, da je bilo v letu 2018 72 aktivnih članov več kot v letu 2017. Za aktivnega člana se šteje tisti, ki ga vsaj enkrat na leto računalniško evidentiramo kot obiskovalca. **Vseh članov**, vpisanih v knjižnico na dan 31. 12. 2018, pa je **10.491**.

Glede na status članov v vseh krajevnih knjižnicah in v matični knjižnici izstopajo zaposleni člani in osnovnošolski otroci. Visoko število vpisanih osnovnošolcev lahko povežemo tudi z uspešnostjo projekta Rastem s knjigo, v katerega je naša knjižnica vključena že več let, z odlično organizacijo in strokovnostjo kadra ter z dobro razvito bibliopedagoško dejavnostjo knjižnice v osnovnih šolah vseh občin ustanoviteljic. Glede na število članov na dan 31. 12. 2017 je **število članov v letu 2018 upadlo, kar je posledica izbrisa neaktivnih članov. Teh smo izbrisali okrog 2.000**. Menimo, da se bo število članov v naslednjih letih povečalo.

V letu 2018 se je v knjižnico **vpisalo 750 novih članov** (2017: 593). Od tega je bilo novovpisanih mladih članov 375 ali 50 % in prav toliko tudi odraslih (375 ali 50 %), kar pomeni, da se v knjižnico vpisuje celotna populacija prebivalstva in ne le ena starostna skupina. Tako se je v knjižnico vpisalo 157 članov več kakor leto poprej.

Pri statistični obdelavi podatkov o novovpisanih članih se kažejo znatna odstopanja pri kategoriji osnovnošolskih otrok (260 ali 34,67 %), novovpisanih zaposlenih članih (182 ali 24,27 %), veliko odstopanje pa se kaže tudi pri kategoriji predšolskih otrok (115 ali 15,33 %). K večjemu vpisu v kategoriji predšolskih in osnovnošolskih otrok pripomore tudi dejstvo, da so člani do 18. leta starosti oproščeni plačevanja članarine. Povsem razumljivo je, da je med študenti in srednješolci vpis nižji, saj so mnogi člani knjižnice že iz prejšnjih obdobj, hkrati pa v tem obdobju začnejo koristiti srednješolske in univerzitetne knjižnice. Predvidevamo tudi, da se bo še naprej zviševal delež novovpisanih med upokojenci (62 ali 8,27 %), saj se prebivalstvo v Sloveniji stara.

V letu 2018 se je povečal tudi vpis brezposelnih oseb, kar nekoliko pripisujemo sodelovanju s podjetjem Kadring, d.o.o. in z Ljudsko univerzo Slovenska Bistrica v projektu socialne aktivacije brezposelnih oseb. Brezposelni lahko najdejo v knjižnici

veliko informacij o zaposlovanju, na voljo pa so jim tudi računalniki in dostop do svetovnega spleta.

Glede na število članov knjižnice ocenjujemo leto 2018 za **uspešno**.

Struktura članov po občinah je v prejem sorazmerju z velikostjo občin soustanoviteljc in s starostjo oziroma leti odprtosti krajevnih knjižnic. Največ aktivnih članov je iz občine Slovenska Bistrica (67,12 %), sledijo občina Poljčane (10,02 %), občina Oplotnica (6,21 %) in občina Makole (3,83 %). Člani naše knjižnice imajo stalno prebivališče še v občinah Slovenske Konjice, Rače-Fram, Kidričevo in drugih, ki so zastopane v manjši meri.

Od 6.590 aktivnih članov v lanskem letu jih je bilo v matični knjižnici v Slovenski Bistrici aktivnih 5.858 (88,90 %), v krajevni knjižnici Poljčane jih je bilo aktivnih 1.120 (17,00 %), v krajevni knjižnici Pragersko 629 (9,54 %), v krajevni knjižnici Oplotnica 610 (9,26 %), v Makolah 467 (7,09 %), na Tinju 276 (4,19 %) in na Koblju 146 (2,22 %).

2.11 OBISK V KNJIŽNICI

Knjižnica si je skozi vse leto na različne načine prizadevala privabiti čim več uporabnikov. Kupovali smo gradiva, ki so zanimiva za vse ciljne skupine, obveščali smo javnost o novitetah v knjižnični zbirki, pripravljali smo najrazličnejše prireditve za različne ciljne skupine, sodelovali pri raznih projektih, pripravljali dejavnosti za mlade in odrasle, izvajali bibliopedagoške ure z namenom vzpodbuditi zanimanje za obisk knjižnice, uvajali nove projekte in izvajali razne akcije s katerimi smo opozarjali na pomen knjižnice v okolju.

Knjižnico je v letu 2018 zaradi izposoje gradiva in uporabe čitalnice
obiskalo 161.876 obiskovalcev

V letu 2018 smo se trudili organizirati kvalitetne prireditve in dogodke, zato smo jih organizirali nekoliko manj kot v preteklem letu, saj so kakovostne prireditve dražje. Vseh prireditev v knjižnici je bilo v preteklem letu 283 (2017: 284). Sem prištevamo bibliopedagoške ure, ustvarjalne delavnice, pravljичne ure, projekt Rastem s knjigo in razstave. **Obisk prireditev oziroma dogodkov v matični in v krajevnih knjižnicah je bil v letu 2018 visok – 5.546 obiskovalcev** (2017: 4.122), prav tako je bil visok tudi obisk razstav, ki jih v knjižnici postavljamo skozi vse leto. Glede obiska v knjižnici in obiska dogodkov je bilo leto 2018 uspešno.

Osrednjo knjižnico in vse krajevne knjižnice je v letu 2018
(izposoja, časopisna čitalnica in prireditve)
obiskalo 167.422 uporabnikov.

2.12 IZPOSOJA GRADIVA

2.12.1 Izposoja gradiva po kategorijah članov

Vseslovenski trend upadanja izposoje se je nadaljeval tudi v letu 2018. Izposoja knjižničnega gradiva je v zadnjem desetletju v naši knjižnici padla tako pri mladini kot pri odraslih, kar bi na daljši rok lahko postalo zaskrbljujoče, vendar pa moramo poudariti, da je dejanska izposoja gradiva na dom, h kateri štejemo tudi vse podaljšave izposojevalnih rokov, večja od izposoje gradiva v letu 2017 za skoraj 3.000 enot. Celoten upad izposoje v letu 2018 lahko pripišemo tudi temu, da v letu 2018 pri obdelavi statističnih podatkov k izposoji nismo več šteli gradiva, ki je bilo izposojeno na dveh postajališčih bibliobusa (Prihova, Impol). Menimo pa tudi, da je upad zaznati zaradi doslednejšega opozarjanja na najvišje možno število izposojenih knjig, zaradi manjše nabave novitet, kar je posledica trenutnega finančnega stanja (nekoč smo v matični knjižnici nabavljali po pet izvodov nekega naslova, danes maksimalno dva, iz česar sledi, da se lahko tudi izposodita le dva naslova hkrati in so čakalne vrste na gradivo daljše, obrat pa je manjši).

Menimo, da se bo v naslednjih letih trend upadanja izposoje gradiva zaključil.

**V letu 2018 so si uporabniki
izposodili 413.038 enot knjižničnega gradiva.**

**V zadnjem desetletju so bili izposojeni več kot štirje milijoni enot
knjižničnega gradiva.**

V zadnjem desetletju predstavlja izposoja gradiva pri odraslih okrog 60 %, pri mladih okrog 40 %. V letu 2018 predstavlja izposoja pri odraslih in pri mladih podoben odstotek, kar pomeni, da se razmerje bistveno ne spreminja in ne odstopa od povprečja.

2.12.2 Izposoja gradiva po vrstah gradiva

Glede na vrsto gradiva je bila v letu 2018 celotna izposoja naslednja: strokovna literatura izstopa s 53,5 %, sledijo leposlovne knjige z 40,5 %, na tretjem mestu so serijske publikacije z 2 %.

Pri kategoriji mladih izrazito izstopata leposlovje ter umetnost in šport, sledijo naravoslovne vede. Ostale UDK skupine so zastopane v manjši meri.

Pri kategoriji odraslih izstopa leposlovje, sledijo uporabne vede, na tretjem mestu pa sta filozofija in psihologija. Ostale UDK skupine so zastopane v manjši meri.

2.12.3 Izposoja E knjig

Spletni portal Biblos ponuja elektronske knjige, ki si jih člani knjižnice lahko izposodijo brezplačno s svojimi prenosnimi napravami (e-bralniki, pametnimi telefoni, tablicami in računalniki) ali si elektronski bralnik brezplačno izposodijo v naših knjižnici, na katerega si sami ali ob pomoči knjižničarke prenesejo želeno knjigo iz elektronske knjižnice **Biblos**.

V letu 2018 je bilo preko Biblosa izposojenih 343 elektronskih knjig. Izposoja se vsako leto povečuje (2017: 238 knjig).

2.13 UPORABA KNJIGOMATA

Knjigomat je na voljo 24 ur na dan, vse dni v letu in se nahaja v predprostoru osrednje knjižnice v Slovenski Bistrici. Uporabniku tako za vračilo gradiva ni potrebno čakati pri izposojevalnem pultu. Pri obdelavi statističnih podatkov opazimo, da vedno več članov naše knjižnice uporablja knjigomat, namenjen vračanju gradiva. V letu 2018 je bilo v **knjigomat vrnjenih 21.735** enot gradiva (2017: 20.857), kar je za skoraj 1.000 enot gradiva več kot v lanskem letu.

2.14 PREGLED PRIREDITEV IN DOGODKOV V KNJIŽNICI

Knjižnica ob svojem osnovnem poslanstvu organizira tudi razne oblike dejavnosti in prireditev, namenjenih otrokom, mladini in odraslim. Namen teh dejavnosti je spodbujanje bralne kulture in promocija knjižnične dejavnosti na celotnem področju delovanja knjižnice.

Tabela 13: Pregled prireditev v letu 2018

Datum	Naslov dogodka (predavatelj, avtor)	Število obiskovalcev po knjižnicah						
		SB	PR	TI	KE	OP	PO	MA
2018								
11. 01.	Posebne ženske na področju bivše skupne države (Društvo Jasa)	28						
23. 01.	Prehranska prva pomoč (I. Ostan)	25						
12. 02.	Nemogoče je le beseda (R. Kereži)	30						
15. 02.	Bonton za male lumpe (Bičikleta)	27						
15. 02.	Bonton za male lumpe (Bičikleta)						46	
19. 02.	Klen imunski sistem (I. Ostan)	25						
24. 02.	Lego robotika (Mali ustvarjalci)	10						
05. 03.	Ko imajo hormoni žur (M. Gantar)	30						
09. 03.	Ohranjanje zdravja s preventivo (I. Brezovc)	38						
22. 03.	Zelenjavni vrt skozi letne čase (M. Pušenjak)						27	
20. 03.	O vrtnarjenju (M. Pušenjak)	50						
26. 03.	Otvoritev 5. sezone Vošnjakove bralne značke za odrasle z Milado Kalezić	50						
27. 03.	Pomlad na zelenjavnem vrtu (M. Pušenjak)					48		
28. 30.	Vrtnarjenje v spremenjenih klimatskih razmerah (M. Pušenjak)							26
07. 04.	Lego robotika (Mali ustvarjalci)	9						
09. 04.	Knjige velikanke (S. Sebastian)		115					
09. 04.	Knjige velikanke (S. Sebastian)			71				
09. 04.	Masaža zatilja (B. Jurgec)						11	
09. 04.	Jakutija (T. Zafošnik)	22						
11. 04.	Knjige velikanke (S. Sebastian)				70			
12. 04. do 10. 05	Delavnica kaligrafije (N. Resnik Gavez)	5						
16. 04.	Pravna narava delovnih razmerij javnih uslužbencev (K. Furman)	70						

Datum	Naslov dogodka (predavatelj, avtor)	SB	PR	TI	KE	OP	PO	MA
19. 04.	Tradicionalno srečanje bork in aktivistk NOB	11						
23. 04.	Otvoritev fotografske razstave Boštjana Rančigaja	12						
24. 04.	Noč knjige: Dediščina in učenje z občutenjem (VVZ O. Župančič SB)	70						
07. 05.	Masaža zatilja (B. Jurgec)						10	
07. 05.	Kakšno domovino si želim (Društvo Jasa)	36						
16. 05.	95 tez za pravično, spoštljivo in odgovorno sožitje (K. Geržan)	54						
19. 05.	Lego robotika (Mali ustvarjalci)	11						
21. 05.	Literarni večer z Zoranom Predinom	35						
28. 05.	Zemlja, voda, seme (A. Komat)	12						
05. 06.	Sirkec, Sirkec (Cizamo)							193
05. 06.	Sirkec, Sirkec (Cizamo)						169	
06. 06.	Kamišibaj (M. Kristan)	60						
18. 06.	Zaključek Eko bralne značke za predšolske otroke							19
08. 09.	Lego robotika (Mali ustvarjalci)	16						
24. 09.	Pogovorni večer z Juretom Ivanušičem	65						
01. 10.	Literarni večer z Jako Tomcem	11						
08. 10.	Kaj je disleksija? (A. Krajnc)	20						
15. 10.	Otvoritev razstave 8. slikarske šole Rudolfa Španzla	10						
16. 10.	Literarni večer z Goranom Vojnovičem	80						
16. 10.	Otvoritev Knjižnice Pragersko	135						
23. 10.	Indija in Nepal (M. Košir)					25		
05. 11.	O nasilju (Društvo Beli obroč)	6						
08. 01. do 29.11.	Delavnica kaligrafije (N. Resnik Gavez)	11						
14. 11.	Indonezija (M. Košir)							11
16. 11.	Osrednja prireditev ob 150. obletnici čitalnice na slovenjebistriškem s predstavitvijo zbornika	70						
19. 11.	Literarni večer z Noahom Charneyem	25						
21. 11.	Sejšeli (Z. Platovšek)			15				
24. 11.	Lego robotika (Mali ustvarjalci)	17						
03. 12.	Mali polhec (KuKuc)							171
03. 12.	Mali Polhec (KuKuc)						165	
03. 12.	Ravnovesje na visokih petkah (S. Biderman)	24						
05. 12.	Živeti z demenco (S. Plaznik)							10
13. 12.	Novoletni vrtiljak (S. Vilar)					130		
13. 12.	Skrinjica želja (S. Vilar)	42						
17. 12.	Prireditev ob zaključku Vošnjakove bralne značke za odrasle s pravljničnim večerom	72						
27. 12.	Razmišljaj 3D (Modra delavnica)	14						
	skupaj	1.350	115	86	70	203	428	430
SKUPAJ	2.682 obiskovalcev in 58 dogodkov							

Zraven vseh dogodkov, ki so zapisani v zgornji tabeli, potekajo v knjižnici Makole skozi vse leto tudi srečanja študijskega krožka. V letu 2018 so se člani sestali petnajstkrat, udeležencev pa je bilo **18**, tako da lahko h končni številki to število prištejemo.

**V letu 2018 je vse prireditve in dogodke obiskalo
skupaj 5.546 obiskovalcev**

Veliko dogodkov in dejavnosti se izvaja v naši knjižnici skozi vse leto. V Knjižnici Makole smo v letu 2018 nadaljevali z izvajanjem bralno spodbujevalnega projekta **Knjižni zakladi malega Lovra**. Dejavnosti pravljicne ure, ustvarjalne delavnice, Bralna značka za odrasle, knjižne uganke, bibliopedagoške ure, razstave in ostale so prikazane v spodnjih tabelah.

Tabela 14: drugi dogodki

Pravljicne ure			Bibliopedagoške ure	
Knjižnica	Št. skupin	Št. obiskovalcev	Št. skupin	Št. obiskovalcev
SB-PK	6	78	13	687
Kebelj	4	22	2	33
Makole	5	60	37	774
Oplotnica	0	0	2	43
Poljčane	4	26	13	209
Pragersko	0	0	0	0
Tinje	4	26	8	120
Skupaj	23	212	61	1.866

Knjižne uganke			Ustvarjalne delavnice	
Knjižnica	Št. ugank	Št. sodelujočih	Št. delavnic	Št. obiskovalcev
SB-PK	21	1.000	12	131
Kebelj	21	168	2	31
Makole	21	352	2	38
Oplotnica	21	159	0	0
Poljčane	21	341	2	42
Pragersko	21	280	1	22
Tinje	21	294	2	31
Skupaj	21	2.594	21	295

Rastem s knjigo

Knjižnica	Št. skupin	Št. obiskovalcev
SB-MK	4	80
SB-PK	13	287
Poljčane	4	92
Skupaj	21	459

Razstave po knjižnicah:

- SB Mk, 49 razstav,
- SB Pk, 18 razstav,
- Kebelj, 4 razstave,
- Makole, 5 razstav,
- Oplotnica, 4 razstave,
- Poljčane, 5 razstav,
- Pragersko, 4 razstave,
- Tinje, 8 razstav.

Skupaj je bilo 97 razstav.

2.15 PROSTOR IN OPREMA

Mreža Knjižnice Josipa Vošnjaka je oblikovana tako, da omogoča primerno izvajanje knjižnične dejavnosti v vseh občinah ustanoviteljicah: Slovenska Bistrica, Oplotnica, Poljčane in Makole.

Za svojo dejavnost mreža uporablja prostore v skupni velikosti 1.826 m², od tega:

- v Slovenski Bistrici 1.186 m²,
- na Pragerskem 168,5 m²,
- v Oplotnici 64 m²,
- na Keblju 50m²,
- na Tinju 112 m²,
- v Poljčanah 126 m² in
- v Makolah 120 m².

Naša knjižnica se kot mnoge druge knjižnice po Sloveniji sooča s stisko prostora za knjižnično dejavnost. Ta se v največji meri kaže v krajevnih knjižnicah Poljčane in Oplotnica. Že nekaj let potekajo pogovori in se iščejo rešitve za večje prostore krajevnih knjižnic. V Oplotnici je načrtovana selitev knjižnice v prostore novega vrtca. Zelo pa si prizadevamo za novo krajevno knjižnico na Zgornji Polskavi, drugi največji krajevni skupnosti v občini. Dogovorejno je, da bo knjižnica dobila svoje prostore v dvorcu, katerega obnova že poteka. Po normativih za igradnjo knjižnične mreže bi tukaj že morala delovati krajevna knjižnica. Še posebej pa smo veseli, da se je Občina Slovenska Bistrica, ki je tudi ustanoviteljica knjižnice, odločila za nakup sosednje Mačkove hiše, kjer bomo pridobili dodatne prostore in bomo našo dejavnost lahko še uspešneje opravljali.

2.16 OBRATOVALNI ČAS

Knjižnica je bila v letu 2018 odprta **po obratovalnem času knjižnice, ki ga je potrdil svet zavoda knjižnice**. Osrednja knjižnica in krajevne knjižnice so bile skupaj odprte **5.323 ur**, od tega samo osrednja 2.315 ur.

Tabela 15: Obratovalne ure v letu 2018

KNJIŽNICA	Obratovalne ure
Slovenska Bistrica	2.210
Knjižnica Pragersko	493
Knjižnica Tinje	286
Knjižnica Kebelj	180
Knjižnica Oplotnica	801
Knjižnica Poljčane	917
Knjižnica Makole	436
SKUPAJ	5.323

2.17 DELO ORGANOV KNJIŽNICE

25. člen Statuta Knjižnice Josipa Vošnjaka Slovenska Bistrica določa organa zavoda. To sta: svet zavoda in direktor.

Javni zavod upravlja svet zavoda, ki ga sestavlja devet članov:

- pet predstavnikov ustanoviteljev, ki jih izmed strokovnjakov s področja dela javnega zavoda, financ in pravnih zadev imenujejo ustanovitelji, in sicer:
 - Občina Slovenska Bistrica dva predstavnika,
 - Občina Makole, Občina Oplotnica in Občina Poljčane vsaka po enega predstavnika;
- dva predstavnika delavcev zavoda, ki sta izvoljena izmed vseh zaposlenih, in
- dva predstavnika aktivnih uporabnikov zavoda oz. zainteresirane javnosti, ki ju predlaga župan občine ustanoviteljice, ki ima več kot 50-odstotni ustanoviteljski delež pravic in obveznosti.

Člani sveta zavoda na dan 31. 12. 2018 so bili: Irena Jereb, Klavdija Fridrih, Nada Zelenko, Alenka Pušnik, Olga Žolgar, Štefka Skledar, Urška Lesjak, Mojca Plaznik Plavec in Sanja Mikulič.

Svet zavoda knjižnice je opravljal tekoče naloge, ki jih določa ustanovitveni akt knjižnice, zakon in podzakonski akti: nadziral je zakonitost dela in poslovanje knjižnice; spremljal, analiziral in ocenjeval delovanje zavoda, obravnaval vprašanja s področja strokovnega dela zavoda ter dajal direktorici mnenja, predloge in pobude za reševanje teh vprašanj.

Javni zavod je vodila direktorica, ki je predstavljala in zastopala zavod in odgovarjala za zakonitost dela zavoda. Direktorica je opravljala poslovodno funkcijo in funkcijo strokovnega vodenja. Kot vodja knjižnice in strokovna delavka je:

- pripravila poslovni del Letnega poročila knjižnice za leto 2017,
- pripravila Program dela in finančni načrt za leto 2017, usklajena s proračunskimi sredstvi,

- sodelovala pri pripravi Letnega načrta nakupa knjižničnega gradiva in pri projektnem razpisu Ministrstva za nakup knjižničnega gradiva za leto 2018,
- izvajala vse naloge na področju varnosti in zdravja pri delu v skladu s sprejeto izjavo o varnosti z oceno tveganja,
- organizirala in delno izvedla sodelovanje z drugimi kulturnimi in izobraževalnimi zavodi v občini,
- obveščala javnost o delovanju knjižnice in dogodkih v knjižnici preko medijev,
- se redno izobraževala,
- se udeleževala javnih prireditev,
- sodelovala pri pripravi promocijskih materialov,
- koordinirala delo v zavodu.

Direktorica je vodila poslovanje zavoda in nadzirala zakonitost dela zavoda. Direktorica je bila odgovorna ustanovitelju in svetu zavoda. Redno je poročala na sejah sveta zavoda o tekočem poslovanju zavoda in po vabilu tudi na sejah občinskih svetov občin ustanoviteljic. Kot članica upravnega odbora Združenja splošnih knjižnic se je udeleževala sej in aktivno prispevala k uspešnemu delu združenja.

3. POVZETEK IN ZAKLJUČEK

Za Knjižnico Josipa Vošnjaka Slovenska Bistrica je bilo leto 2018 po veliki večini merljivih kazalnikov uspešno. Podatki pričajo o uspešnem delovanju Knjižnice Josipa Vošnjaka Slovenska Bistrica. Našim uporabnikom smo izposodili veliko število knjižničnega gradiva ter pripravili in izvedli množico drugih dejavnosti, prireditev, ki so jih uporabniki zelo dobro sprejeli in tudi obiskali, kar dokazuje podatek obiska **prireditev 5.546 obiskovalcev** (1.424 obiskovalcev več kakor v letu 2017) in skupaj z obiskom zaradi izposoje gradiva **167.422 obiskovalcev. Vseh prireditev v knjižnici je bilo 283** (vključno z bibliopedagoškimi urami, ustvarjalnimi delavnicami pravljničnimi urami in projektom Rastem s knjigo ter razstavami), številka ne vključuje knjižnih ugank.

Trudimo se gostiti zanimive literarne goste, popotnike, predavatelje z različnih področij (zdrav način življenja, duhovna in osebnostna rast, medsebojni odnosi, vzgoja otrok, razna predavanja s področja psihologije in modrosti življenja ...).

Vseh obiskovalcev je bilo malo manj kakor v letu 2017 (2017: 171.382 obiskovalcev / 2018: **167.422 obiskovalcev**). Tako je posledično tudi število izposojenega gradiva na dom za malenkost padlo in sicer za 2,3% iz 422.618 (leta 2017) na **413.088** enot gradiva v letu 2018. Tehten razlog je zagotovo manjši nakup gradiva glede na potrebe uporabnikov. Nabavlja se manj izvodov iskanega aktualnega gradiva, kar ustvarja čakalne vrste za določeno gradivo in posledično manjšo izposajo.

Uspešno smo bili opaženi v okolju s svojimi akcijami in projekti ter bili uspešen partner v nacionalnih in drugih projektih. Knjižnica ima trenutno **10.491 članov**, kar pomeni, da je 29 % prebivalcev našega območja članov knjižnice. Želimo še večji delež članstva med prebivalci našega območja in zavedamo se te zahtevne naloge.

V letu 2018 se je v knjižnico vpisalo **750 novih članov** (2017: 593 novih članov). Od tega je bilo novovpisanih mladih članov **375** ali **50 %**, in odraslih **375** ali **50 %**, kar pomeni, da se v knjižnico vpisuje celotna populacija prebivalstva in ne le ena starostna skupina.

Kvalitetno smo dopolnili knjižnično zbirko. Zbirka se je s 174.309 enot gradiva povečala na **179.301** enot knjižničnega gradiva. Z nakupom in darovi smo **pridobili 7.995** enot knjižničnega gradiva (2017: 7.608 enot).

Leto 2018 štejemo za zelo uspešno tudi zaradi dveh pridobitev. Uspeli smo pridobiti večje prostore za Knjižnico Pragersko in v mesecu septembru je zaživela knjižnica na novi lokaciji v prostoru starega vrtca na Ulici Karla Paja 10. Knjižnica zdaj deluje na 168,5m² svetlega prostora z novo opremo in nudi čudovite pogoje za delo.

Druga pridobitev pa je odločitev občine Slovenska Bistrica, da »Mačkova« hiša ob osrednji knjižnici postane last občine za namen širitve osrednje knjižnice. Tako bomo v prihodnjih letih pridobili lepe dodatne prostore, ki jih potrebujemo za prireditveni prostor, konferenčno dvorano, skladišče in druge prostore.

Naša knjižnica dobro izpolnjuje svoje poslanstvo v okolju. **Smo in ostati želimo dnevna soba lokalne skupnosti.** Ljudje prihajajo ne samo po razne informacije in knjižnično gradivo, ampak tudi po **prijazno in toplo besedo.** Prihajajo tudi zato, ker jih poslušamo in slišimo njihove skrbi ter težave vsakodnevnih izzivov in velikokrat naporov. V knjižnici se srečajo prijatelji, znanci ter se v mirnem in kulturnem okolju pogovarjajo. **Tukaj se dobro počutijo in zato radi prihajajo. Knjižnica je dnevna soba mesta, lokalne skupnosti za vse generacije brez razlik.**

Zato z veseljem ugotavljam, da uspešno opravljamo svoje poslanstvo in naloge splošnoizobraževalne knjižnice, da smo v svojem okolju nepogrešljivi in da resnično izpolnjujemo informacijsko in socialno vlogo knjižnice ter sooblikujemo kulturno podobo pokrajine med Pohorjem in Bočem.

Vabljeni skozi stara zelena vrata v svet branja, druženja in znanja.

Poslovno poročilo so pripravile: direktorica Patricija Breznikar,
strokovne delavke: Saša Šega Crnič, Mojca Plaznik Plavec in Natalija Stegne.

B. RAČUNOVODSKO POROČILO

Knjižnica Josipa Vošnjaka se uvršča med pravne osebe javnega prava, določene uporabnike enotnega kontnega načrta. Deluje kot javni zavod na področju kulture, skladno z določbami Zakona o knjižničarstvu in Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo. V skladu z Uredbo o standardni klasifikaciji dejavnosti je kot glavna dejavnost v Poslovni register Slovenije vpisana šifra: 91.011-Dejavnost knjižnic.

Računovodsko poročilo je pripravljeno v skladu s Pravilnikom o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava.

Pri vodenju poslovnih knjig, vrednotenju proračunskih postavk in kontroliranju se uporabljajo:

- Zakon o javnih financah (Uradni list RS, št. 11/11 – uradno prečiščeno besedilo, 101/13),
- Zakon o računovodstvu (Uradni list RS, št. 23/99 in 30/02-1253),
- Pravilnik o računovodstvu Knjižnica Josipa Vošnjaka Slovenska Bistrica,
- Pravilnik o razčlenjevanju in merjenju prihodkov in odhodkov pravnih oseb javnega prava (Uradni list RS, št. 134/03,34/04 in 13/05,114/06-4631,138/06, 120/07, 119/09, 58/10,97/12, 100/15, 75/17 in 82/18),
- Pravilnik o načinu in rokih usklajevanja terjatev in obveznosti po 37. členu Zakona o računovodstvu (Uradni list RS, št. 117/02 in 134/03, 108/13),
- Navodilo o načinu in stopnjah odpisa neopredmetenih dolgoročnih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev (Uradni list RS, št. 45/05, 114/06-4831, 138/06, 120/07 in 48/09, 58/10, 108/13,100/15),
- Pravilnik o enotnem kontnem načrtu za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava (Uradni list RS, št. 54/02, 58/03, 134/03, 34/04, 75/04, 117/04, 141/04 in 117/05-4831, 138/06,120/07 in 124/08, 112/09, 58/10 popr. 60/10, 104/10 in 104/11, 97/12, 108/13, 94/14, 105/15, 84/16 75/17, 82/18),
- Pravilnik o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava (Uradni list RS, št.: 115/02, 21/03, 134/03, 126/04 in 120/07 in 124/08, 58/10, 104/10 in 104/11 in 86/16) ter
- Slovenski računovodski standard 36 in splošni SRS (2016) (Uradni list št. 118/05, 95/15 in 74/16-popr.)
- Zakon za uravnoteženje javnih financ (Uradni list RS, št. 40/12, 105/12 in 46/13, 85/14, 95/14,90/15,102/15).

Računovodsko poročilo, predloženo Agenciji za javnopravne evidence in storitve, obsega:

1. Bilanco stanja s prilogama:

- Stanje in gibanje neopredmetenih dolgoročnih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev,
- Stanje in gibanje dolgoročnih kapitalskih naložb in posojil.

2. Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov z obveznimi prilogami:

- ♦ Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti,
- ♦ Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu denarnega toka,
- ♦ Izkaz računa finančnih terjatev in naložb določenih uporabnikov,
- ♦ Izkaz računa financiranja določenih uporabnikov.

1. BILANCA STANJA

Tabela 1: Bilanca stanja

	Bilanca stanja na dan 31. 12. 2018		
	SREDSTVA	31. 12. 2017	31. 12. 2018
A.	DOLGOROČNA SREDSTVA IN SREDSTVA V UPRAVLJANJU	545.721,89	515.709,99
	Neopredmetena sredstva in dolg. AČR	10,69	2.380,91
	Nepremičnine	514.248,82	489.428,42
	Oprema in druga opredmetena OS	31.462,38	23.900,66
	Dolgoročne kapitalske naložbe	0,00	0,00
B.	KRATKOROČNA SREDSTVA IN AČR	71.001,35	55.890,56
	Denarna sredstva v blagajni	198,67	154,93
	Dobroimetje pri bankah in dr. FU	33.494,20	17.408,25
	Kratkoročne terjatve	0,00	0,00
	Kratkoročne terjatve do kupcev	2.565,79	1.685,43
	Dani predujmi in varščine	0,00	0,00
	Kratkoročne terjatve do uporabnikov EKN	33.770,25	36.207,62
	Druge kratkoročne terjatve	481,11	201,80
	Aktivne časovne razmejitve	491,33	232,53
I.	AKTIVA SKUPAJ	616.723,24	571.600,55
		31.12.2017	31.12.2018
	OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV		
D.	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IN PČR	41.028,53	41.433,03
	Kratkoročne obveznosti do zaposlenih	35.581,31	36.206,57
	Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev	4.927,59	4.795,82
	Druge obveznosti iz poslovanja	0,00	0
	Kratkoročne obveznosti do uporabnikov EKN	519,63	430,64
	Pasivne časovne razmejitve	0,00	0,00
E.	LASTNI VIRI IN DOLGOROČNE OBVEZN.	575.694,71	530.167,52
	Dolgoročne pasivne čas. raz.-prejete donacije	0,00	0,00
	Obvezn.za neopr. sred. in opredm. osn. sred.	551.201,52	521.800,40
	Obveznosti za dolg. fin. naložbe	0,00	0,00
	Obveznosti za knjige	-3.249,40	-5.923,71
	Obv. za dolg. kapitalske naložbe	0,00	0,00
	Presežek prihodkov nad odhodki	10.362,87	8.048,24
	Presežek odhodkov nad prihodki		
	Presežek prihodkov nad odhodki prejšnjih let	17.379,72	6.242,59
II.	PASIVA SKUPAJ	616.723,24	571.600,55

1.1 POJASNILA K BILANCI STANJA

Bilanca stanja vsebuje podatke o stanju sredstev-aktiva in stanju obveznosti do virov sredstev-pasiva ob koncu obračunskega obdobja na dan 31. 12. 2018. Podatki o sredstvih in obveznostih so razčlenjeni glede na vrsto in ročnost. Prikazano je stanje tekočega in predhodnega leta.

SREDSTVA: Sredstva so v bilanci stanja razdeljena na naslednje postavke:

- A. Dolgoročna sredstva in sredstva v upravljanju (AOP 001),
- B. Kratkoročna sredstva; razen zalog in aktivne časovne razmejitve (AOP 012),
- C. Zaloge (AOP 023).

A) DOLGOROČNA SREDSTVA IN SREDSTVA V UPRAVLJANJU

V bilanci stanja sta pri osnovnih sredstvih prikazana nabavna vrednost in popravek vrednosti.

Nabavna vrednost neopredm. sred. (rač. progr.) znaša	8.477,98 €
Popravek vrednosti neopredm. sredstev	6.097,07 €
Sedanja vrednost neopredm. sredstev na dan 31. 12. 2018	2.380,91 €

Nabavna vrednost nepremičnin znaša	827.346,66 €
Odpisana vrednost nepremičnin	337.918,24 €
Sedanja vrednost nepremičnin na dan 31. 12. 2018	489.428,42 €

Nabavna vrednost opreme in dr.opr.os.sred. znaša	3.022.771,32 €
Odpisana vrednost opreme in dr.opr.os.sred. pa	2.998.870,66 €
Sedanja vrednost opreme in dr.opr.os.sred. na dan 31. 12. 2018	23.900,66 €

Tabela 2: Usklajenost sredstev in virov

Besedilo	Nabavna vrednost	Popravek vrednosti	Sedanja vrednost	Besedilo	Vrednost virov	Razlika
2	3	4	5 (3-4)	7	8	9 (8-5)
Neopredmetena sredstva in dolgoročne AČR	8.477,98	6.097,07	2.380,91	Obveznosti za sredstva v upravljanju	521.800,40	
Nepremičnine	827.346,66	337.918,24	489.428,42	Donacije	-	
Oprema in druga opredm. sredstva	3.022.771,32	2.998.870,66	23.900,66	-		
Skupaj			515.709,99	Skupaj	521.800,40	6.090,41

V letu 2018 smo nabavili opremo in drobni inventar med opredmetenimi osnovnimi sredstvi v višini **46.918,23 €**. To so osnovna sredstva oz. oprema, ki jo uvrščamo po sodilu istovrstnosti ne glede na njeno vrednost, ki je lahko večja ali manjša od 500 evrov, oz. osnovna sredstva – drobni inventar z življenjsko dobo več kot enega leta ne glede na njegovo vrednost, ki je lahko večja ali manjša od 100 evrov.

Nabavili smo za **34.426,88 €** opreme za knjižnico Pragersko (dva računalnika, tiskalnik, čitalec črtne kode, knjižne omare, pult, čitalniške stole, pisarniške stole, klubske mize, korita

za slikanice, omare za revije, voziček za knjige, oporniki za knjige, tabla obratovalni čas....), nabavili smo e registrator in program registracija delovnega časa ter program napredovanje v javnem sektorju, računalnike v Slovenski Bistrici, server, kamero, čitalec črtne kode, tiskalnik, voziček za knjige, omare za knjige s policami, hladilnik, sesalec za knjižnico Oplotnico in knjižnico Tinje, omaro za revije za knjižnico Makole in police za knjižnico Poljčane, knjižni stolp in škatla za knjige ter polkrožni element za knjižnico Oplotnica. Vir sredstev za nabavo opreme so bila sredstva Občin Slovenska Bistrica 22.100,30 €, Poljčane 609,39 € in Makole 663,38 €, presežek prihodkov nad odhodki prejšnjih let 21.500,00 € ter odškodnina izplačana v znesku 2.655,94 €.

Neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva smo amortizirali posamično z uporabo amortizacijskih stopenj po Pravilniku o načinu in stopnjah odpisa neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev. Osnovna sredstva – drobni inventar - smo 100 % odpisali ob nabavi. Amortizacijo opreme v višini 38.498,88 € smo pokrili iz obveznosti za neopredmetena in opredmetena osnovna sredstva, prejeta v upravljanje.

Kupljenih je bilo za **111.505,41 €** knjig, neknjižnega gradiva in periodike, in sicer 96.011,67 € za nakup knjig, 3.662,24 € za nakup neknjižnega gradiva in 11.831,50 € za nakup serijskih publikacij.

Vir sredstev za nabavo knjižničnega gradiva so bili: Ministrstvo za kulturo 32.276,00 €, Občina Slov. Bistrica 55.00,00 €, Občina Oplotnica 6.000,00 €, Občina Poljčane 7.500,00 € in Občina Makole 3.915,00 €. 890,70 € smo dobili od prodaje knjig v Stepišnikovi bukvarnici. Za 5.923,71 € smo presegli znesek, predviden za nabavo knjižničnega gradiva.

Če primerjamo stanje sredstev v razredu 0 in virov na kontih 980 in 922, ugotovimo razliko 6.090,41 €. Razlika med stanjem sredstev in virov je nastala, ker še nismo porabili vseh sredstev, ki smo jih po sklepu zavoda prenesli za nakup opreme oziroma osnovnih sredstev.

B) KRATKOROČNA SREDSTVA IN AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE

Denarna sredstva v blagajni znašajo 154,93 €. V blagajni imamo denarna sredstva v skladu z določenim blagajniškim maksimumom.

Denarna sredstva na podračunu pri UJP Slovenska Bistrica znašajo 17.408,25 €. Stanje se ujema z zneski, izkazanimi v izpiskih UJP in odprtimi postavkami.

Terjatve do kupcev znašajo 1.685,43 € (terjatve do Creditexpressa in terjatve ter sporne terjatve do dolžnikov). Sporne terjatve za dolgove od let 2007-2012, ki smo jih oblikovali v letu 2017 (1.576,86 €), znašajo 894,86 €.

Kratkoročne terjatve do uporabnikov enotnega kontnega načrta znašajo 36.207,62 €. To so:

- sredstva s strani ustanovitelja Občine Slovenska Bistrica (za plače delavcev za december 2018) **22.947,60 €** in za plačo zaposlenih javnih delavcev **2.369,21 €**,
- sredstva za plače delavcev za mesec december 2018, materialne stroške in knjižnično gradivo s strani Občine Makole v znesku **2.668,61 €**,
- sredstva s strani Občine Poljčane za plače za mesec december 2018 **5.491,17 €**,

- sredstva s strani Zavoda za zaposlovanje za plače, prevoz in prehrano za zaposlene javne delavce v znesku **2.731,03 €**,
Njihovo poplačilo bo izvršeno v januarju in februarju 2019.

Druge kratkoročne terjatve znašajo 201,80 €, in sicer so to:

- terjatve do Zavoda za zdravstveno zavarovanje Maribor za refundacijo nege družinskega člana v znesku 201,80 €,

Med neporavnanimi terjatvami ni pomembnih ali večjih zneskov pri posameznem dolžniku. Vsem dolžnikom so bili poslani IOP obrazci.

Stanje na aktivnih časovnih razmejitvah je 232,53 €.

Tu izkazujemo vnaprej plačane stroške, za katere smo prejeli račune, izdane v decembru 2018, ki se nanašajo na obdobje po izteku obračunskega obdobja, za katerega se sestavlja bilanca stanja (za leto 2019: stroški naročnin revij in časopisov).

C) ZALOGE

Knjižnica nima zalog gotovih proizvodov, zalog nedokončane proizvodnje in zalog materiala.

Aktiva skupaj na dan 31. 12. 2018 je 571.600,55 €.

OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV

Obveznosti do virov sredstev so v bilanci stanja razčlenjene na postavki:

D. Kratkoročne obveznosti in pasivne časovne razmejitve (AOP 034),

E. Lastni viri in dolgoročne obveznosti (AOP 044).

D) KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IN PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE

Kratkoročne obveznosti do zaposlenih v višini **36.206,57 €** so obveznosti:

- za izplačilo neto plač in nadomestil delavcev za mesec december 2018 v znesku 19.182,33 €,
- za prispevke in davke iz plač za december 2018 v znesku 14.512,01 €,
- za druge obveznosti do zaposlenih, za prehrano in prevoz na delo za december 2018 v znesku 2.512,23 €.

Vse navedene obveznosti do zaposlenih so bile poravnane v januarju 2019.

Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev znašajo 4.795,82 €.

Nanašajo se predvsem na prejete račune za mesec december 2018, zapadlost pa v letu 2019. Računi so bili poravnani v mesecu januarju in februarju 2019.

Kratkoročne obveznosti do uporabnikov enotnega kontnega načrta so 430,64 €.

To so prejeti računi uporabnikov enotnega kontnega načrta, za katere se sestavlja premoženjska bilanca države oziroma občine, in sicer: kratkoročne obveznosti do neposrednih uporabnikov proračuna države (UJP, 2. osnovna šola Slovenska Bistrica, Osnovna šola Anice Černejeve Makole, Osnovna šola Kajetana Koviča Poljčane).

E) LASTNI VIRI IN DOLGOROČNE OBVEZNOSTI

Stanje obveznosti za **sredstva, prejeta v upravljanje oz. obveznosti za neopredmetena dolgoročna sredstva in opredmetena osnovna sredstva, prejete donacije**, na dan 31. 12. 2018, je **515.876,69 €**. Stanje se usklajuje na osnovi uskladitve obveznosti in terjatev za sredstva, dana v upravljanje na dan 31. 12. 2018, ki jih posredujejo občine. Stanje smo uskladili z Občinami Slovenska Bistrica, Poljčane, Oplotnica in Makole. Presežek prihodkov nad odhodki iz prejšnjih let je **6.242,59 €** in presežek prihodkov nad odhodki tekočega leta **8.048,24 €**.

Pasiva skupaj na dan 31. 12. 2018 je 571.600,55 €.

Prilogi bilance stanja sta:

1. Stanje in gibanje neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev

Podrobneje je prikazano stanje in gibanje sredstev od 1. januarja 2018 do 31. decembra 2018. Posebej so prikazani podatki o nabavni vrednosti na začetku leta, popravku vrednosti, povečanju in zmanjšanju nabavne vrednosti, povečanje in zmanjšanje popravka vrednosti in amortizacija sredstev ter neodpisana vrednost sredstev na dan 31. 12. 2018. Posamezne postavke v tej prilogi se ujemajo z ustreznimi postavkami v bilanci stanja.

2. Stanje in gibanje dolgoročnih finančnih naložb in posojil

Ta priloga prikazuje stanje in gibanje (spreminjanja stanja) dolgoročnih finančnih naložb in dolgoročnih prejetih ter danih posojil. V letu 2018 dolgoročnih finančnih naložb in posojil nimamo, zato je obrazec prazen.

2. IZKAZ PRIHODKOV IN ODHODKOV

Tabela 3: Izkaz prihodkov in odhodkov 2018

	Realizacija		Realizacija	Indeks	Indeks
I. P r i h o d k i	31. 12. 2017	PLAN 2018	31. 12. 2018	R18 : R17	R18 : P18
A. Prihodki od poslovanja					
Ministrstvo za kulturo	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Dotacija za periodiko	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Namenska sredstva	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Zavod za zaposlovanje	41.529,51	36.808,90	34.292,14	82,57	93,16
Plače bruto, bruto	35.525,21	32.500,00	30.092,31	84,71	92,59
Prehrana, prevoz med delom	5.610,64	4.200,00	4.066,60	72,48	96,82
Zdravniški pregled	393,66	108,90	133,23	33,84	122,34
Občina Slov.Bistrica	329.918,21	343.900,00	346.836,32	105,13	100,85
Plače javna dela	21.167,29	18.200,00	17.885,69	84,50	98,27
Plače bruto, bruto	226.624,97	243.470,00	248.377,30	109,60	102,02
Regres za LD, jubilejne, odpravnine	9.624,71	14.800,00	14.787,37	153,64	99,91
Prehrana, prevoz med delom	14.062,65	15.250,00	13.943,22	99,15	91,43
Dotacija za stroške dejavnosti	46.000,00	46.000,00	46.000,00	100,00	100,00
Premije za dodatno pok. zavar.	1.408,24	4.480,00	4.142,74	294,18	92,47
Namenska sredstva	1.700,00	1.700,00	1.700,00	100,00	100,00
Inv. vzdrževanje prostora	9.330,35	0,00	0,00	0,00	0,00
Občina Oplotnica	39.371,04	43.551,00	43.551,03	110,62	100,00
Plače bruto, bruto	28.444,02	31.771,00	31.710,04	111,48	99,81
Regres za LD, jubilejne, odprav.	1.095,24	1.960,00	1.786,33	163,10	91,14
Prehrana, prevoz med delom	2.011,74	2.000,00	2.234,65	111,08	111,73
Dotacija za stroške dejavnosti	7.820,04	7.820,00	7.820,01	100,00	100,00
Občina Poljčane	60.143,36	61.500,00	62.723,01	104,29	101,99
Plača bruto, bruto	47.419,54	48.078,60	49.148,65	103,65	102,23
Regres za LD, jubilejne, odprav.	2.871,28	3.571,40	3.443,73	119,94	96,43
Prehrana, prevoz med delom	3.352,54	3.350,00	3.630,63	108,29	108,38
Dotacija za stroške dejavnosti	6.500,00	6.500,00	6.500,00	100,00	100,00
Občina Makole	28.180,97	29.585,00	29.572,25	104,94	99,96
Plače bruto, bruto	22.104,62	23.230,00	23.215,01	105,02	99,94
Regres za LD, jubilejne, odpravnine	735,98	1.270,00	1.188,82	161,53	93,61
Prehrana, prevoz med delom	1.299,79	1.300,00	1.383,42	106,43	106,42
Dotacija za stroške dejavnosti	4.040,58	3.785,00	3.785,00	93,67	100,00
Dejavnost knjižnice	43.852,05	39.850,00	40.931,05	93,34	102,71
Članarina	24.908,40	24.500,00	26.330,60	105,71	107,47
Strokovno svetovanje	56,00	60,00	8,00	14,29	13,33
Medknjižnična izposoja	226,00	250,00	214,00	94,69	85,60
Opomini, zamudnine	12.985,27	12.500,00	12.560,92	96,73	100,49
Nadomestilo za izg. gradivo	5.114,08	2.000,00	1.464,23	28,63	73,21
Fotokopije	279,80	280,00	164,50	58,79	58,75
Rezervacije	9,20	10,00	6,80	73,91	68,00
Prodaja knjig, koledarjev	273,30	250,00	182,00	66,59	72,80
B. Finančni prihodki	11,14	25,00	47,98	430,70	0,00
Obresti od sredstev na TRR	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Obresti - druge	11,14	25,00	47,98	430,70	191,92

	Realizacija	PLAN 2018	Realizacija	Indeks	Indeks
I. P r i h o d k i	31. 12. 2017		31. 12. 2018	R18 : R17	R18 : P18
C. Drugi prihodki	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Drugi izredni prihodki	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Č. Prevrednotovalni poslovni prihodki	0,00	0,00	351,36	0,00	0,00
Odškodninski zahtevki	0,00	0,00	351,36	0,00	0,00
A. Dotacije drugih	2.776,16	2.200,00	2.685,07	96,72	0,00
Prihodki -TVU	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Refund. drugih - digitalizacija	993,81	1.200,00	1.200,00	120,75	100,00
Donacije - prispevki drugih	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Prih. od uporabe prostora	613,60	200,00	228,97	37,32	114,49
Prihodki od odvet. storitev-izter.	1.168,75	800,00	1.256,10	107,47	157,01
D SKUPAJ PRIHODKI:	545.782,44	557.419,90	560.990,21	102,79	100,64

II. O d h o d k i	31. 12. 2017	PLAN 2018	31. 12. 2018	R18 : R17	R18 : P18
E. Stroški materiala in storitev					
Stroški materiala	35.270,15	36.410,00	32.479,30	92,09	89,20
Material za vzdrževanje	575,57	400,00	477,62	82,98	119,41
Čistila	1.701,94	1.750,00	1.279,92	75,20	73,14
Knjižnični material	6.031,88	6.200,00	5.937,36	98,43	95,76
Pisarniški material	2.831,15	2.900,00	2.082,86	73,57	71,82
Zaščitna sredstva, sanit.mat.in dr.	13,36	650,00	620,55	4.644,84	95,47
Razni pomožni material	458,19	470,00	417,79	91,18	88,89
Stroški storitev	3.454,26	4.000,00	3.535,82	102,36	88,40
Električna energija	9.381,62	9.600,00	9.577,60	102,09	99,77
Pogonsko gorivo (bencin)	854,41	900,00	862,38	100,93	95,82
Kurivo za ogrevanje	7.811,63	8.500,00	6.412,43	82,09	75,44
Periodika, literatura, priročniki	30,50	40,00	0,00	0,00	0,00
Drobni inventar	1.920,05	1.000,00	1.274,97	66,40	127,50
Material za investicijsko vzdrževanje	205,59	0,00	0,00	0,00	0,00
Stroški storitev	74.056,43	61.047,80	61.827,89	83,49	101,28
Sprotno vzdrževanje	6.344,13	7.300,00	9.394,94	148,09	128,70
Storitve čiščenja	4.285,56	4.400,00	4.406,28	102,82	100,14
Investicijsko vzdrževanje	14.717,60	0,00	0,00	0,00	0,00
Storitve vzdrževanja vozil	386,45	400,00	489,64	126,70	122,41
Prevozi	550,15	650,00	590,00	107,24	90,77
Telefonske storitve	4.170,81	4.250,00	4.178,72	100,19	98,32
Poštna storitve	2.505,52	2.550,00	3.206,32	127,97	125,74
Komunalne storitve (voda, dimn., smeti)	2.645,50	2.750,00	2.543,49	96,14	92,49
Zdravstvene storitve	837,72	217,80	239,98	28,65	110,18
Nadgradnja rač. programov	442,58	450,00	442,58	100,00	98,35
Intelektualne storitve - Creditexpress	2.162,25	1.200,00	1.705,40	78,87	142,12
Vzdrževanje programov	2.888,53	2.950,00	2.986,61	103,40	101,24
Najemnine	1.846,46	2.500,00	1.806,21	97,82	72,25
Medknjižnična izposoja	106,70	110,00	59,30	55,58	53,91
Študentski servis	2.854,51	2.900,00	2.724,94	95,46	93,96
Storitve prireditev	4.197,20	4.500,00	4.813,86	114,69	106,97

Zavarovalne premije	5.512,29	5.600,00	5.320,98	96,53	95,02
Reprezentanca	264,31	270,00	420,95	159,26	155,91
Provizija UJP - plač. promet	467,13	500,00	338,05	72,37	67,61
Računovodsko revizorske storitve	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Str. promocije in založ., fot. stor.	10.393,25	10.000,00	11.119,39	106,99	111,19
Razne objave, takse, članarine	1.366,60	1.400,00	1.316,60	96,34	94,04
Storitve varovanja zgradb in prost.	1.236,84	1.250,00	1.248,28	100,92	99,86
Izplačila po pogodbah, avtor. honorar	3.874,34	4.900,00	2.367,64	61,11	48,32
Stroški storitev iz prejšnjih obd.	0,00	0,00	107,73	0,00	0,00
G.Amortizacija	0,00	3.500,00	3.249,40	0,00	0,00
Amortizacija	0,00	3.500,00	3.249,40	0,00	92,84
				Indeks	Indeks
II. Odhodki	Real.31.12.2017	PLAN 2018	Real.31.12.2018	R18 : R17	R18 : P18
L. Drugi odhodki	0,04	19,97	1,08	0,00	0,00
Drugi odhodki, obresti	0,04	19,97	1,08	0,00	0,00
K. Finančni odhodki	0,26	0,00	30,31	0,00	0,00
Odhodki financiranja, izravnav	0,26	0,00	30,31	0,00	0,00
M.Prevrednotovalni poslovni odh.	0,00	0,00	296,39	0,00	0,00
Prevrednotovalni poslovni odhodki	0,00	0,00	296,39	0,00	0,00
E.Stroški v zvezi z delom	7.603,95	6.600,00	4.805,02	63,19	72,80
Izobraževanje (kotizacije)	6.225,59	5.000,00	4.033,63	64,79	80,67
Potni str.dnev.noč., cestnine-služ.	69,48	200,00	56,21	80,90	28,11
Potni str.dnev.noč., cestnine-izobraž.	1.308,88	1.400,00	715,18	54,64	51,08
F.Stroški dela	418.488,74	449.842,13	450.252,58	107,59	100,09
Plače zaposlenih	319.708,23	337.619,57	337.461,47	105,55	99,95
Regres za LD, odpr., jubil., solid.	18.217,85	24.972,56	24.586,39	134,96	98,45
Dajatve na plače	51.902,61	54.000,00	54.688,93	105,37	101,28
Prevoz na delo	10.411,60	10.200,00	10.388,60	99,78	101,85
Prehrana med delom	15.974,16	16.400,00	16.219,82	101,54	98,90
Premije za dodatno pok. zavar.	1.938,02	6.300,00	6.438,07	332,20	102,19
Drugi str. zap.	336,27	350,00	469,30	139,56	134,09
N.SKUPAJ ODHODKI:	535.419,57	557.419,90	552.941,97	103,27	99,20

O. RAZLIKA (D. minus N.): 10.362,87 0,00 8.048,24

2.2 POJASNILA K IZKAZU PRIHODKOV IN ODHODKOV ZA LETO 2018

Izkaz prihodkov in odhodkov vsebuje podatke o prihodkih in odhodkih za obravnavano in preteklo obdobje. Pri ugotavljanju prihodkov in odhodkov je upoštevano načelo nastanka poslovnega dogodka. Prihodki so razčlenjeni v skladu z Zakonom o računovodstvu, s slovenskimi računovodskimi standardi in enotnim kontnim načrtom za proračunske uporabnike. Med prihodki in odhodki so izkazani zneski, ki so nastali kot poslovni dogodki od 1. januarja 2018 do 31. decembra 2018.

PRIHODKI

Celotni prihodki so v letu 2018 znašali 560.990,21 €. Prihodki so bili v primerjavi z letom 2017 višji za 2,79 %.

V nadaljevanju prikazujemo prihodke po virih financiranja. Po nakazanih virih predstavljajo naslednje deleže:

Tabela 4: Delež vseh prihodkov po virih financiranja za leto 2014, 2015, 2016, 2017 in 2018

VIR FINANCIRANJA	2014	2015	2016	2017	2018
Zavod za zaposlovanje	10,23 %	9,45 %	7,25 %	7,61 %	6,11 %
Občina Slov. Bistrica	58,61 %	57,97 %	59,66 %	60,45 %	61,83 %
Občina Oplotnica	8,30 %	9,15 %	8,36 %	7,21 %	7,76 %
Občina Poljčane	9,44 %	9,82 %	10,97 %	11,02 %	11,18 %
Občina Makole	5,09 %	5,19 %	5,10 %	5,16 %	5,27 %
Dejavnost knjižnice	7,81 %	8,03 %	8,28 %	8,04 %	7,30 %
Finančni, izredni in prevr. prihodki	0,52 %	0,39 %	0,38 %	0,51 %	0,55 %
Skupaj:	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

1. Prihodki s strani Zavoda za zaposlovanje so v letu 2018 za zaposlene preko javnih del znašali **34.292,14 €** za delež plače, prevoz, prehrano in zdravniški pregled za štiri zaposlene delavke (januarja 2018 je bilo pet zaposlenih).

2. Prihodki s strani Občine Slovenska Bistrica so realizirani v višini **346.836,32 €**. Indeks v primerjavi z letom 2017 je **105,13 %**. Sredstva s strani Občine so namenjena za:

- ♦ plače s prispevki za 11,58 zaposlenih,
- ♦ materialne stroške za pokrivanje regresa za prehrano, prevoz na delo, regres za letni dopust za delavce, premije za dodatno pokojninsko zavarovanje, odpravnino,
- ♦ materialne stroške za pokrivanje obratovanja poslovnih prostorov ter drugih materialnih stroškov,
- ♦ prireditve za otroke in za srečanja z ustvarjalci,
- ♦ tekoče vzdrževanje poslovnih prostorov, nepremičnin in opreme ter dogovorjene investicije,
- ♦ delež plače (35 % ali 24,5 %) in regres za letni dopust za 4 delavke, zaposlene preko javnih del.

3. Prihodki s strani Občine Oplotnica so bili realizirani v znesku **43.551,03 €**. Indeks v primerjavi z letom 2017 je **110,62 %**, sredstva pa so namenjena za:

- ♦ pokrivanje stroškov plače in prispevkov za 0,5 zaposlene strokovne delavke, prevoz in prehrano ter regres za letni dopust, izobraževanje delavke ter sofinanciranje stroškov za plače in druge stroške dela računovodkinje, direktorice in knjižnične manipulantke, čistilke, poslovne sekretarke, delavke v domoznanski zbirki in obdelave gradiva (11, 69 %),

- ♦ materialne stroške za delovanje knjižnice v Oplotnici in delež za delovanje knjižnice v Slov. Bistrici,
- ♦ manjša investicijska dela ter tekoče vzdrževanje prostorov in opreme Knjižnice Oplotnica.

4. Prihodki s strani Občine Poljčane so bili realizirani v znesku **62.723,01 €**. Indeks v primerjavi z letom 2017 je **104,29 %**. Sredstva so namenjena za:

- ♦ pokrivanje stroškov plače in prispevkov za 1 zaposleno strokovno delavko, prevoz in prehrano ter regres za letni dopust, jubilejno nagrado, izobraževanje delavke ter sofinanciranje stroškov za plače in druge stroške dela računovodkinje, direktorice, čistilke, poslovne sekretarke in delavke pri obdelavi gradiva ter delavke v domoznanski zbirki (14,31 %) ter pokrivanje stroškov dela 0,5 zaposlene manipulativne delavke,
- ♦ materialne stroške za delovanje knjižnice v Poljčanah in delež za delovanje knjižnice v Slov. Bistrici,
- ♦ manjša investicijska dela ter tekoče vzdrževanje prostorov in opreme Knjižnice Poljčane.

5. Prihodki s strani Občine Makole so bili realizirani v znesku **29.572,25 €**. Indeks v primerjavi z letom 2017 je **104,94 %**. Sredstva so namenjena za:

- ♦ pokrivanje stroškov plače in prispevkov za 0,5 zaposlene strokovne delavke, prevoz in prehrano ter regres za letni dopust in izobraževanje delavke ter sofinanciranje stroškov za plače in druge stroške dela računovodkinje, direktorice, manipulativne delavke, strokovne delavke za obdelavo gradiva, poslovne sekretarke in delavke v domoznanski zbirki (6,83 %),
- ♦ materialne stroške za delovanje knjižnice v Makolah (čistila, telefon, električna) ter delež materialnih stroškov, namenjen delovanju knjižnice v Slov. Bistrici, pa tudi obratovalne stroške (električna, voda, odpadki in ogrevanje) za skladišni prostor v Domu krajanov Makole,
- ♦ manjša investicijska dela pri vzdrževanju prostorov in opreme v Slov. Bistrici.

6. Prihodki knjižnice z lastno dejavnostjo so realizirani v višini **40.931,05 €**. Indeks v primerjavi z letom 2017 je **93,34 %**. Največji delež prihodkov predstavljajo: članarine, opomini in zamudnine; ostali so še: fotokopije, nadomestila za izgubljeno gradivo in izgubljene izkaznice, medknjižnična izposoja in rezervacije ter prodaja knjig in vrečk.

7. Finančni, izredni in prevrednotovalni prihodki so realizirani v višini **399,34 €**. To so finančni prihodki od obresti iz naslova zamudnin, stotinska izravnavna pri refundacijah ter odškodnina iz naslova zavarovanja fotokopirnega stroja.

8. Dotacije drugih v znesku **2.685,07 €** so:

- ♦ sredstva od uporabe prostora v znesku 228,97 €,
- ♦ sredstva drugih - refundacija s strani Mariborske knjižnice za digitalizacijo domoznanskega gradiva v znesku 1.200,00 €,
- ♦ prihodki od sodnih stroškov - izterjava v znesku 1.256,10 €, ki jih na podlagi računa vrnemo službi za izterjavo.

Tabela 5: Indeks prihodkov po virih financiranja v primerjavi s predhodnimi leti

	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018
Zavod za zaposlovanje	107,99 %	89,27 %	79,73 %	112,47%	82,57 %
Občina Slov. Bistrica	96,13 %	95,63 %	106,86 %	108,64 %	105,13 %
Občina Oplotnica	98,30 %	106,63 %	94,93 %	92,46 %	110,62 %
Občina Poljčane	102,42 %	100,61 %	115,94 %	107,74 %	104,29 %
Občina Makole	119,49 %	98,61 %	101,86 %	108,62 %	104,94 %
Dejavnost knjižnice	97,32 %	99,43 %	107,09 %	104,06 %	93,34 %
Finančni, izredni in drugi poslovni prihodki	131,27 %	19,02 %	177,03 %	3,79 %	3.585 %
Dotacije drugih	88,00 %	186,69 %	85,82 %	203,73 %	96,72 %
SKUPAJ	99,16 %	96,70 %	103,83 %	107,21 %	102,79 %

Iz preglednice je razvidno, da so se v primerjavi s predhodnim letom prihodki povečali.

ODHODKI

Odhodki so znašali 552.941,97 € in so v primerjavi z letom 2017 višji za 3,27 %.

Odhodki so razčlenjeni v skladu z enotnim kontnim načrtom, predpisanim s Pravilnikom o enotnem kontnem načrtu za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava. Nanašajo se na proračunske in neproračunske vire financiranja.

V strukturi odhodkov so vidni naslednji kazalci:

Tabela 6: Delež vseh odhodkov po stroških za leto 2014, 2015, 2016, 2017 in 2018

	2014	2015	2016	2017	2018
Stroški materiala	6,17 %	6,78%	6,09 %	6,59 %	5,87 %
Stroški storitev	16,53 %	16,10%	11,71 %	13,83 %	11,18 %
Amortizacija	0,00 %	0,00%	1,21 %	0,00 %	0,59 %
Izredni, finančni in prevrednot. str.	0,01 %	0,00%	0,05 %	0,00 %	0,06 %
Stroški v zvezi z delom	0,87 %	0,92%	0,82 %	1,42 %	0,87 %
Stroški dela	76,42 %	76,20%	80,17 %	78,16 %	81,43 %
Skupaj:	100 %	100%	100 %	100 %	100 %

1. Stroški materiala predstavljajo 32.479,30 €. Indeks v primerjavi z letom 2017 je 92,09 %. V primerjavi z letom 2017 so se stroški materiala zmanjšali za 2.790,85 €.

Največji delež stroškov materiala predstavlja strošek električne energije, ki je znašal 9.577,60 € (29,49 % vseh stroškov materiala), sledijo strošek ogrevanja v višini 6.412,43 € (19,74 % vseh stroškov materiala) in stroški knjižničnega materiala v višini 5.937,36 € (18,28 % vseh stroškov materiala). Indeks v primerjavi s prejšnjim letom je večji pri strošku zaščitnih sredstev in sanit. materiala, saj smo v okviru Promocije zdravja na delovnem mestu nabavili zaščitna sredstva za vse zaposlene ter sanitetni material za vseh 6 okoliških knjižnic.

2. Stroški storitev predstavljajo 61.827,89 €. Indeks v primerjavi z letom 2017 je 83,49 %. V primerjavi z letom 2017 so se stroški storitev zmanjšali za 12.228,54 €.

Največji strošek storitev predstavlja strošek promocije in založništva ter izdelava zloženkov v višini 11.119,39 €, kar predstavlja 17,98 % vseh stroškov storitev (nabavili smo zloženke, plakate, letake Berimo domače, Vošnjakov napovednik, digitalizirali domoznansko zbirko, dali tiskati zbornik, logotipe na material – vrečke, majice, pisala ter oblikovanje nalepk za okna v knjižnici Pragersko, tu je tudi tiskanje na printboxu in fotografiranje literarnih večerov), sledi strošek sprotne vzdrževanja v znesku 9.394,94 €, kar je 15,20 % vseh stroškov storitev (vzdrževanje komunikacijskega strežnika, mesečni in periodični pregledi dvigala, zagon hladilnega agregata, servisi ter popravilo in posodobitev ter servis računalnikov, popravilo razsvetljave, menjava luči, popravilo reklamne table, menjava ekspanzijskih posod in odzračnega lončka v kotlovnici, pregled javljalnika plina, namestitve serverja, popravilo fotokopirnega stroja, montaža penilnikov in koša na stranišču, namestitve detektorja plina v kotlovnici, popravilo zapornice, uporaba avtokoša za Poljčane, pregled gasilnikov...) ter zavarovalne premije v višini 5.320,98 € (8,61 % vseh stroškov storitev) - zavarovanje opreme in avtomobila. Indeks v primerjavi z lanskim letom je nekoliko višji pri reprezentanci (srečanje z upokojenkami in borkami, kava, čokolada in rogljički za poslovne partnerje).

V letu 2018 so nastali tudi stroški storitev iz prejšnjih obdobj, ker smo v oktobru 2018 dobili račun za menjavo stekel v znesku 107,73 €. Storitve je bila opravljena v letu 2017.

3. Strošek amortizacije znaša 3.249,40 €

Amortizacijo knjižničnega gradiva v znesku 3.249,40 € smo pokrivali v breme lastnih sredstev.

4. Izredni, finančni in prevrednotovalni odhodki v letu 2018 znašajo 327,78 €.

To je odhodek financiranja zaradi zamudnih obresti 1,08 evrske izravnave pri refundacijah in nabava cvetja in sveč ob pogrebu gospoda Siniča ter prevrednotovalni odhodki zaradi oslabitev terjatev iz poslovanja 296,39 € - to je odpis terjatev štirih uporabnic, ker so v letu 2018 šle v osebni stečaj.

5. Stroški v zvezi z delom znašajo 4.805,02 €. Indeks v primerjavi z letom 2017 je 63,19 %.

To so kotizacije za stroške izobraževanja in povračila stroškov zaposlenim, nastalih na službenih potovanjih v času izobraževanja v državi in tujini – dnevnic, nočnin, stroškov prevoza, cestnin, parkirnin ter stroški službenih potovanj (km). Strokovnih izobraževanj so se udeležili zaposleni glede na potrebe delovnega procesa in so navedena v poslovnem delu poročila v tabeli 4: Pregled izobraževanj zaposlenih.

6. Stroški dela zaposlenih znašajo 450.252,58 €. Indeks v primerjavi z letom 2017 je 107,59 %.

Pri izplačilu plač in drugih osebnih prejemkov smo upoštevali veljavno zakonodajo, Zakon o sistemu plač v javnem sektorju, Kolektivno pogodbo za javni sektor, Aneks h Kolektivni pogodbi za kulturne dejavnosti v Republiki Sloveniji in drugo spremljajočo plačno zakonodajo.

Tabela 7: Stroški dela po stroškovnih mestih

	Sl. Bistrica	Oplotnica	Poljčane	Makole	Javna dela	SKUPAJ
Plače zaposlenih	250.874,34	30.964,42	49.865,83	22.772,15	44.581,03	399.057,77
Regres za LD, jubil. nagr., odpr.	14.702,98	1.840,50	3.422,74	1.178,79	3.441,38	24.586,39
Prevoz	6.109,80	1.203,96	1.321,19	700,65	1.053,00	10.388,60
Prehrana	9.147,32	1.030,69	2.309,44	682,77	3.049,60	16.219,82
Skupaj:	280.834,44	35.039,57	56.916,20	25.334,36	52.125,01	450.252,58

Za povračilo stroškov prehrane med delom je bilo izplačanih **16.219,82 €**, za povračilo stroškov za prevoz na delo in z dela pa **10.388,60 €**.

V letu 2018 sta bili izplačani dve jubilejni nagradi za 30 let delovne dobe v javnem sektorju in ena za 10 let v javnem sektorju v skupnem znesku **1.443,78 €**. Izplačana je bila tudi odpravnina delavki, ki je odšla v pokoj, v znesku **4.974,33 €**.

Regres za letni dopust v letu 2018 na delavca je bil izplačan v znesku minimalne plače **842,79 €** oz. do plačnega razreda 17 je bil izplačan regres **1.000,00 €**. Regres za letni dopust je prejelo 17 redno zaposlenih delavk in pet javnih delavcev (sorazmerni del). Skupno izplačana sredstva za regres so znašala **18.168,28 €**.

Strošek plače javnih delavcev se je v letu 2018 v primerjavi z letom 2017 zmanjšal za **10.426,22 €** (v letu 2017 smo imeli zaposlenih pet delavk vse leto, v letu 2018 pa januarja pet, kasneje pa štiri). Sredstva za plače javnih delavcev financirata Zavod za zaposlovanje in Občina Slovenska Bistrica v deležu, vendar pa moramo sami zagotavljati izplačilo dodatka za posebne pogoje, ki izhajajo iz razporeditve delovnega časa, dodatke za delo v delovnem času, ki je za delavca manj ugoden, oz. dodatke, ki pripadajo delavcem v skladu s kolektivno pogodbo izvajalca. Izvedli smo tudi izobraževanje Varstvo pri delu za javne delavce. V letu 2018 je ta strošek skupaj z dnevniciami znašal **195,61 €**.

Rast življenjskih stroškov v letu 2018 je **1,1 %** v primerjavi z letom 2017.

V letu 2018 je bilo po urah zaposlenih 20,04 delavcev. Nadomestila za odsotnost – bolezen do 30 dni - so bila izplačana za 1.312 ur, kar znaša 0,69 delavca. Nadomestila odsotnosti za nego družinskega člana in nadomestila bolniškega staleža nad 30 dni so bila izplačana za 814 ur, kar pokriva 0,39 delavca, in so bila refundirana s strani Zavoda za zdravstveno zavarovanje.

Tabela 8: Odhodki po vrstah stroškov po posameznih občinah

ODHODKI	REALIZACIJA	OBČINA SLOVENSKA BISTRICA	OBČINA OPLOTNICA	OBČINA POLJČANE	OBČINA MAKOLE
E. Stroški mat. in stor.	94.307,19	72.526,62	7.744,10	9.174,56	4.861,91
Stroški materiala	32.479,30	25.594,32	2.799,68	2.441,43	1.643,87
Stroški storitev	61.827,89	46.932,30	4.944,42	6.733,13	3.218,04
F. Amortizacija	3.249,40	3.249,40			
G. Drugi izredni odhodki	327,78	327,78			
H. Stroški v zvezi z delom	4.805,02	3.399,55	419,24	526,93	459,30
I. Stroški dela	398.127,57	280.834,44	35.039,57	56.919,20	25.334,36
Stroški dela - javna dela	52.125,01	52.125,01			
J. SKUPAJ ODHODKI	552.941,97	412.462,80	43.202,91	66.620,69	30.655,57

Tabela 9: Indeks odhodkov po vrstah stroškov v primerjavi s predhodnimi leti

	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018
Stroški materiala	89,92	108,41	90,09	117,83	92,09
Stroški storitev	107,36	96,12	72,91	128,64	83,49
Amortizacija	0,0	0,0	0,0	0,0	0
Izredni, finančni in prevrednot. stroški	8,16	0,00	0,0	0,0	0
Stroški v zvezi z delom	85,89	103,74	89,25	188,84	63,19
Stroški dela	96,63	98,37	105,45	106,23	107,59
SKUPAJ:	97,60	98,66	100,23	108,95	103,27

Iz izkaza prihodkov in odhodkov za leto 2017 je razviden presežek prihodkov nad odhodki v višini **8.048,24 €** in bo skupaj s presežkom prihodkov nad odhodki iz prejšnjih let v znesku **6.242,59 €** porabljen v okviru opravljanja knjižnične dejavnosti kot javne službe.

2.3 POJASNILA K IZKAZU PRIHODKOV IN ODHODKOV PO VRSTAH DEJAVNOSTI

V izkazu prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti se ločeno izkazujejo podatki o prihodkih in odhodkih za izvajanje javne službe in o prihodkih in odhodkih od prodaje blaga in storitev na trgu, razčlenjeni po vrstah prihodkov in odhodkov. Stroške knjižnice, ki jih ni mogoče neposredno uvrstiti v dejavnost javne službe ali tržno dejavnost, delimo med dejavnosti po kriteriju razmerja med prihodki obeh dejavnosti.

Prihodki iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu so prihodki, ki smo jih pridobili z oddajanjem prostora v najem ter prodajo knjig, vrečk in koledarjev. Prihodki iz tržne dejavnosti znašajo **410,97 €**. Vsi ostali prihodki pa predstavljajo javno službo.

Ker pa dejanski odhodki niso znani, smo za razmejitev odhodkov tržne dejavnosti uporabili sodilo, in sicer: razmerje med prihodki – prihodke tržne dejavnosti smo delili s prihodki za materialne stroške, ki jih nakazuje Občina Slovenska Bistrica za tekoče vzdrževanje poslovnih prostorov, nepremičnin in opreme, in za pokrivanje obratovanja poslovnih prostorov ter tako dobili delež **0,89 %**, na podlagi katerega smo izračunali odhodke, ki se nanašajo na dejanske prihodke.

Odhodki od prodaje blaga in storitev na trgu znašajo **283,92 €**. Ti odhodki so:

- stroški materiala **126,48 €** (pisarniški material, čistila, električna energija, kurivo za ogrevanje in pogonsko gorivo),
- stroški storitev **157,44 €** (telefon, poština, stor. vzdrž. vozil, storitve čiščenja, komunalne storitve, odvoz smeti, zavarovalne premije, stor. varovanja zgradb in prostorov, storitve za sprotno vzdrževanje).

Vsi odhodki se nanašajo na stroške v knjižnici Slov. Bistrica.

Presežek prihodkov nad odhodki tržne dejavnosti: **126,88 €**.

2.4 POJASNILA K IZKAZU PRIHODKOV IN ODHODKOV DOLOČENIH UPORABNIKOV PO NAČELU DENARNEGA TOKA ZA LETO 2018

Izkaz prihodkov in odhodkov po načelu denarnega toka vsebuje podatke o prihodkih in odhodkih v obračunskem obdobju in v predhodnem obračunskem obdobju.

Pri ugotavljanju prihodkov in odhodkov je upoštevano načelo denarnega toka – plačana realizacija. Izpolnjena morata biti dva pogoja:

- da je poslovni dogodek nastal in
- da je prišlo do prejema ali izplačila denarja oziroma njegovega ustreznika, za zneske prejetih in danih predujmov pa ob prejemu oziroma izplačilu zneskov.

Podatki so razčlenjeni v skladu z Zakonom o računovodstvu ter enotnim kontnim načrtom za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava.

Med prihodki in odhodki so izkazani zneski, ki so nastali od 1. januarja 2018 do 31. decembra 2018.

Podatki so izkazani na predpisanih evidenčnih kontih, ki niso primerljivi s podatki iz izkaza prihodkov in odhodkov.

Tudi pri izkazu prihodkov in odhodkov po načelu denarnega toka smo upoštevali enaka sodila za delitev na javno službo in tržno dejavnost kot pri izkazu prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti.

Tabela 10: Prihodki in odhodki po načelu denarnega toka po posameznih letih

	2014	2015	2016	2017	2018	Indeks 2018/2017
Skupaj prihodki	600.765	623.162	618.223	643.793	690.981	107,33
Skupaj odhodki	593.744	622.482	609.563	651.271	707.511	108,63
Presežek prihodkov nad odhodki	7.021	680	8.660			
Presežek odhodkov nad prihodki				7.478	16.530	221,05

V primerjavi z letom 2017 so celotni prihodki po načelu denarnega toka znašali 690.980,95 € in so se povečali za 7,33 %, odhodki v znesku 707.511,03 € pa so se povečali za 8,63 %.

Presežek odhodkov nad prihodki po načelu denarnega toka 2018 je 16.530,08 €.

Na podlagi 77. člena Zakona o izvrševanju proračunov RS za leti 2017 in 2018 (Ur. list RS, št. 80/16 – ZIPRS1718, 33/17 in 59/17) po Zakonu o fiskalnem pravilu (Ur. list RS št.55/15) nimamo presežka prihodkov nad odhodki. Po Zakonu o fiskalnem pravilu se presežek po denarnem toku zmanjša za neplačane obveznosti. Ker imamo po denarnem toku presežek odhodkov nad prihodki, ga nismo evidentirali na posebnem podkontu 985800, saj se negativni znesek ne evidentira.

2.5. POJASNILA K IZKAZU RAČUNA FINANČNIH TERJATEV IN NALOŽB DOLOČENIH UPORABNIKOV

Izkaz računa finančnih terjatev in naložb je sestavni del izkaza prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu denarnega toka. V izkazu računa finančnih terjatev in naložb določenih uporabnikov od 1. 1. 2018 do 31. 12. 2018 se izkazujejo podatki o prejetih vračilih danih posojil in o danih posojilih za tekoče in preteklo leto ter izdatki,

namenjeni nakupu kapitalskih deležev in prejemki iz naslova prodaje teh deležev. Knjižnica nima prejetih oziroma danih posojil, zato v izkazu ne izkazuje podatkov za leto 2017 in za tekoče leto 2018.

2.6 POJASNILA K IZKAZU RAČUNA FINANCIRANJA DOLOČENIH UPORABNIKOV

V izkazu računa financiranja določenih uporabnikov od 1. 1. 2018 do 31. 12. 2018 se izkazujejo podatki o zadolževanju, odplačilih dolgov, povečanju sredstev na računih in zmanjšanju sredstev na računih za tekoče in preteklo leto. Izkaz je sestavni del izkaza prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu denarnega toka.

V izkazu knjižnica izkazuje za predhodno leto zmanjšanje sredstev za 7.478,35 €, za tekoče leto pa zmanjšanje sredstev na računih za 16.530,08 €, kar je presežek odhodkov nad prihodki iz denarnih tokov.

3. DAVEK OD DOHODKA PRAVNIH OSEB ZA LETO 2018

Tabela 11: Davek od dohodka pravnih oseb za leto 2018

Skupaj prihodki (vsi v izkazu poslovnega izida)	560.990,21
Delež/pridobitna dejavnost	7,846%
Pridobitni prihodki (članarina, fotokopije, opomini, zamudnina, uporaba prostora, obresti ...)	44.015,46
NEPRIDOBITNI PRIHODKI	516.974,75
Skupaj odhodki (vsi v izkazu poslovnega izida)	552.941,97
Pridobitni odhodki/delež vseh odhodkov	43.330,49
NEPRIDOBITNI ODHODKI	509.611,48
Pridobitni prihodki	44.015,46
Pridobitni odhodki	43.330,49
Razlika +/- (osnova za davek)	684,97
Olajšava za investicije	684,97
Osnova za davek	0,00
19 % davek 2018	0,00

V skladu s Pravilnikom o opredelitvi pridobitne in nepridobitne dejavnosti za prihodke iz naslova uporabe prostora in plačil uporabnikov za blago in storitve (članarine, fotokopije, plačilo poteklih rezervacij in medknjižnično izposajo, opomine, zamudnine, nadomestilo za izgubljeno gradivo, prodajo knjig in vrečk), odškodninske zahteve, prispevke drugih, le-te izvirajo iz neobdavčljivih dohodkov. Ti prihodki znašajo 7,846 %. Pri odhodkih je upoštevano univerzalno sodilo, % med pridobitno in nepridobitno dejavnostjo.

Poročilo pripravili:

Računovodkinja Nada Medved in direktorica Patricija Breznikar

C. IZJAVA O OCENI NOTRANJEGA NADZORA JAVNIH FINANC

Podpisana se zavedam odgovornosti za vzpostavitev in stalno izboljševanje sistema finančnega poslovanja in notranjih kontrol ter notranjega revidiranja v skladu s 100. členom Zakona o javnih financah z namenom, da obvladujem tveganja in zagotavljam doseganje ciljev poslovanja in ureničevanja proračuna.

Sistem nadzora javnih financ je zasnovan tako, da daje razumno, ne pa tudi absolutno zagotavljanje ciljev: tveganja, da splošni in posebni cilji poslovanja ne bodo doseženi, se obvladujejo na še sprejemljivi ravni. Temelji na nepretrganem procesu, ki omogoča, da se opredelijo ključna tveganja, verjetnost nastanka in vpliv določenega tveganja na doseganje ciljev, in pomaga, da se tveganja obvladuje uspešno, učinkovito in gospodarno.

Ta ocena predstavlja stanje na področju uvajanja procesov in postopkov notranjega nadzora javnih financ v Knjižnici Josipa Vošnjaka Slovenska Bistrica, Trg svobode 16, Slovenska Bistrica.

Oceno podajam na podlagi samoocenitev vodij organizacijskih enot za področja: oddelek za nabavo knjižničnega gradiva, nabava materiala in blagajniškega poslovanja, kadrovske področje in poslovanje, računovodstvo ter na podlagi lastne ocene.

Šifra proračunskega uporabika: 37427
Matična številka: 5052939000

V KNJIŽNICI JOSIPA VOŠNJAKA SLOVENSKA BISTRICA je vzpostavljeno:

1. Primerno kontrolno okolje

- a) **na celotnem poslovanju,**
- b) na pretežnem delu poslovanja,
- c) na posameznih področjih poslovanja,
- d) še ni vzpostavljeno, pričeli smo s prvimi aktivnostmi,
- e) še ni vzpostavljeno, v naslednjem letu bomo pričeli z ustreznimi aktivnostmi.

2. Upravljanje s tveganji

2.1. Cilji so realni in merljivi, tp., da so določeni indikatorji za merjenje doseganja ciljev

- a) **na celotnem poslovanju,**
- b) na pretežnem delu poslovanja,
- c) na posameznih področjih poslovanja,
- d) še ni vzpostavljeno, pričeli smo s prvimi aktivnostmi,
- e) še ni vzpostavljeno, v naslednjem letu bomo pričeli z ustreznimi aktivnostmi.

2.2. Tveganja, da se cilji ne bodo uresničili, so opredeljena in ovrednotena, določen je način ravnanja z njimi

- a) **na celotnem poslovanju,**
- b) na pretežnem delu poslovanja,
- c) na posameznih področjih poslovanja,
- d) še ni vzpostavljeno, pričeli smo s prvimi aktivnostmi,
- e) še ni vzpostavljeno, v naslednjem letu bomo pričeli z ustreznimi aktivnostmi.

3. Na obvladovanju tveganj temelječ sistem notranjega kontroliranja in kontrolne aktivnosti, ki zmanjšujejo tveganja na sprejemljivo raven

- a) na celotnem poslovanju,
- b) na pretežnem delu poslovanja.**
- c) na posameznih področjih poslovanja,
- d) še ni vzpostavljeno, pričeli smo s prvimi aktivnostmi,
- e) še ni vzpostavljeno, v naslednjem letu bomo pričeli z ustreznimi aktivnostmi.

4. Ustrezen sistem informiranja in komuniciranja

- a) na celotnem poslovanju.**
- b) na pretežnem delu poslovanja,
- c) na posameznih področjih poslovanja,
- d) še ni vzpostavljeno, pričeli smo s prvimi aktivnostmi,
- e) še ni vzpostavljeno, v naslednjem letu bomo pričeli z ustreznimi aktivnostmi.

5. Ustrezen sistem nadziranja, ki vključuje tudi primerno (lastno, skupno, pogodbeno) notranje revizijsko službo

- a) na celotnem poslovanju,
- b) na pretežnem delu poslovanja,
- c) na posameznih področjih poslovanja.**
- d) še ni vzpostavljeno, pričeli smo s prvimi aktivnostmi,
- e) še ni vzpostavljeno, v naslednjem letu bomo pričeli z ustreznimi aktivnostmi.

6. Notranje revidiranje zagotavljam v skladu s Pravilnikom o usmeritvah za usklajeno delovanje sistema notranjega nadzora javnih financ

- a) z lastno notranjerevizijsko službo,
- b) s skupno notranjerevizijsko službo,
- c) z zunanjim izvajalcem notranjega revidiranja.**
- d) nisem zagotovila notranjega revidiranja.

Kljub izvedenim izboljšavam ugotavljam, da obstajajo naslednja pomembna tveganja, ki jih še obvladujemo v zadostni meri:

1. Pomembno tveganje je nezadostno število zaposlenih, kar predstavlja neizpolnjevanje kadrovskega potreb Knjižnice Josipa Vošnjaka Slovenska Bistrica.
2. Prav tako je pomembno tveganje prostorska stiska ob načrtovanih dogodkih in prireditvah. Nujno potreben je prireditveni in hkrati razstavni prostor v osrednji knjižnici ter skladišni prostor za osrednjo knjižnico.

Odgovorna oseba:
Patricija Breznikar,
direktorica Knjižnice Josipa Vošnjaka Slovenska Bistrica.